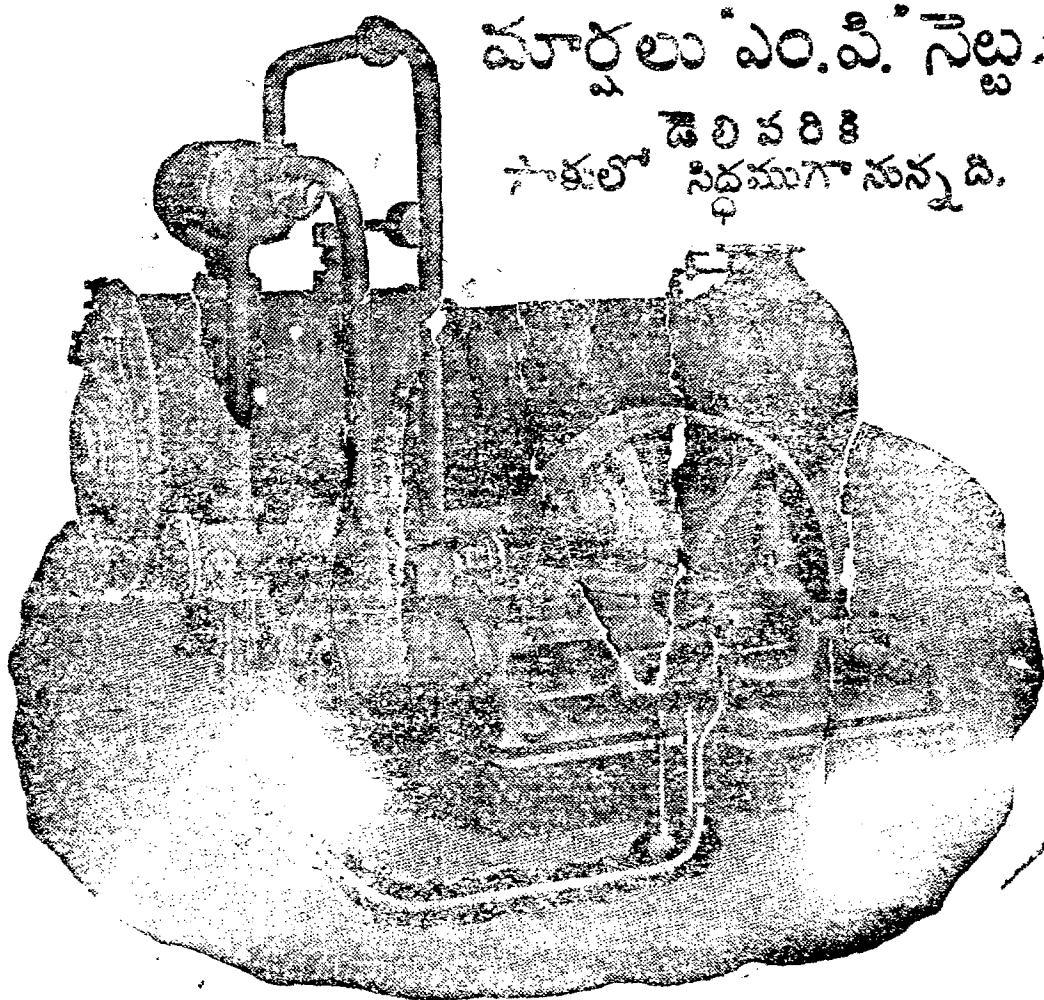

310207 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 8. } చెన్న వట్టణము 1921 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 23 తేది శుక్ర వారము { No. 44.
సంపుటము. ౮ } దుర్గతి నాచు సంపత్కర భాద్రపద మాస బహుళ దశమి ౬. { సంచిక. ౧౪౪

వూర్లలు 'ఎం.పి.' నేట్లు.

సాక్షులొ డేలివరికి
సిద్ధముగా నున్నది.

బాయిలర్లు, ఎంజిను, నూచర్ హీటరు, స్టీం, వాటర్ వై వింగు
 మొదలగువాటిలో పయిన ఉండునది మార్వలు "ఎం. పి." మార్తి నెట్టు
 రేషన్ క్రి- వివరణము ధరలకు ఇతర వివరములకు ఈ దిగువ చిరునా
 మాకు దరఖాస్తు లంపుకొనవలెను.

1806

మూర్ఖులు నన్ను ఓకొ (ఇండియా) లివింట్‌లో

సం. ౩. పేజీ ౧౦౭ లోని పేజీ, మొదల కాదు.

ఆహారాంజనము

తలనొప్పలకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది.
 ఇతర ఏదీధమైన నొప్పలను కూడా
 మా అమృతాంజనమును వాడి
 సంత మాత్రమున నయమగును.
 సులభ నెల 0-10-0 అబ్బాలు

बुद्धिजीविता

స్థా 1-3 0-12-0

தேவநகரம்

పబ్లి 1-3 0.6-0

4068

శక్తి 1-3 0-2-0

అశ్వుశాంతం దిశి

బొంబాయి - ముంబాయి.

మ ఖ్య గ మ నిం వు.

మార్గదర్శకము. 2942

(2) మొదట, నవరంగంపట్టణం నుండి కాశీలో
 ఉన్న మొదటి భాగం కాశీ నగరం వరకు
 ఉన్న మొదటి భాగం కాశీ నగరం వరకు
 కాశీ నగరం వరకు.

காணல்

శ్రీ శ్రీ శ్రీ

పనా-షధినరనృరీత్య

రక్షాస్థూపమును రక్షమయిక్కు పరిశుభ్రతను చూసొట్టు
 దీయందు వేరన్న క గాంచినది. ఖర 1-12-0
 ఇండియా బిల్డ్‌ఇంగ్ నందు ఎన్నటికైనను తోటలాఖర్న
 ప్రతికముగా పంపవలెను. (2978)

విశాఖము పి. డి. హామిల్టన్.

పం 144 వనకవాడి జాంతాం.

ఆరోగ్యములకు గాను

వికారము—

21

తక్షణమే

చ్రానిక రవాణా ఖర్చులు కూడను అనేమీంనక ఇప్పుడే మోస
బక ప్రతి "కామశాస్త్రము" వంపెదము.

తెరవదుడు!

శ్రీద్యకాస్త్రి, మణిశంకర్ గోవిందజీ,
అశంకనిగనా యానథానయము, విక్ర, బ్రాహ్మ్య, వదరాను.

సామ్రాజ్య మహాసభ

భారతదేశస్థానము

హాసినగారి అధిప్తానుమతి

రెండేండ్ల కొకసారి మాచేండ్లకొకసారి, అంగ్లసామ్రాజ్యమునకు సంబంధించిన విషయములను చర్చించుటకు గాను, అంగ్లప్రభుత్వమువారు అధినివేశరాజ్యములవారిని ఆహ్వానించుచు సహాపక్షులను జరుపుచుండుట అందరికిని తెలిసిన విషయము. యుద్ధారంభమున, జరిగిన భారతకాననిర్వాణసభలో ఈవిషయము చర్చకురాగా, అప్పటి రాజప్రతినిధియగు హార్డింగ్ జనరలుగారు భారతదేశమువారు ప్రతియు ఈసామ్రాజ్యమహాసభలో పాల్గొనుటకు ఆసకాశము గల్గించెదమని వాగ్దానము చేసి ఈవిషయమున అంగ్లప్రభుత్వమువారిలో రాయబారము జరిపి భారతదేశము ప్రతియు తెగినంతయందీ ప్రతినిధుల సేవకు బంధువులు ఈ త్రువులను బడవీయున్నారు. అప్పటినుండి ఇంతవరకు ఎన్ని యోజనలుజరిగినవి. నవభారతీయులు కొందఱువెల్లి సభలో జరుగు చర్చలలో పాల్గొనిరి. కాని లాభమేమి? ఇతర అధినివేశరాజ్యములనుండి వెళ్లు ప్రతినిధులు ప్రజానిర్వహితులు. ప్రజాశాసకులు కొనసాగించుటకు మాత్రమే వారు సభలో పనిచేయవలయును. సభలో ఆగీకరింపబడు ప్రతి విషయముపట్ల తెలివితేటలు అధిప్తాయముల కనుగొనుట ముఖ్యకర్తవ్యము. భాంజీయవిషయము చూడుము. ప్రజానిర్వహితులకాదు. రాజకీయవిషయములలోనా, ప్రజలలో శక్తిభవించు వారు కాదు. ప్రభుత్వనియమితులు. సభలో ఇతరదేశసభ్యుల ప్రక్కను చేరి తాళము బియ్యుటతప్ప వీరుచేయునది మరేమియు లేదు. ఈ వర్తనమువలన మనదేశమున, కెంతయో ముప్పు వాటిల్లుచున్నది.

ఈవిషయములలో చేయగల కార్యమునుగురించి హార్డింగ్ ఎం. హాసినగారు లండనులో ప్రయత్నింపబడు వెంచరరు అను సాంఘికపత్రికకు సామ్రాజ్యసభ సమావేశము కాబోవుదినమున నొక గొప్పవ్యాసమును వ్రాసియుండిరి. సభ పూర్తియైనను హాసినగారు సభవిషయమున నుడివిన బాక్యములచెలిసికొనుటలో తప్పేమియులేదుగాదా! వారిసభ నిర్వహించబడిన ధర్మమునుగురించి వ్రాసిన వ్యాసము నీక్రింద ప్రయోచించుచున్నాము.

సామ్రాజ్యమహాసభ నేడు సామాజికము కాబోవుచున్నది సామ్రాజ్యమునందలి నానాదేశములవారి రాజ్యాంగసంబంధములను గురించి చర్చించుటగాను ఈ మహాసభ జరుగబోవుచున్నదని మొదట ప్రకటించబడినను ప్రస్తుతము వాని నేమియు చర్చించక ఏమియో కొన్ని సాధారణసమస్యలను మాత్రమే ఈసభలో ఆలోచించెదరని తెలియుచున్నది. అయినను అధినివేశరాజ్యములవారు ప్రస్తుతపు ఈ అసకాశమున వృథాపుచ్చక సామ్రాజ్యమునంతయు కలవర పెట్టుచున్న ముఖ్య సమస్యలను తప్పక చర్చించెద రనుటకు ఏ మాత్రమును సంశయము లేదు.

గ్రేటుబ్రిటనుదేశమువలె రాజ్యాంగ విషయములలో సర్వాధికారములను బడసి, అన్నివిధముల స్వాతంత్ర్యరాజ్యము అగునది గ్రేటుబ్రిటనులో సమానస్థాన మాక్రమించుట అత్యవసరమని అధినివేశరాజ్యములవారు పట్టుపట్టియున్నారు. తమ తమ గ్రేటుబ్రిటనుకు గల సంబంధబాంధవ్యముల నింకను పెంపొందించుట ఆర్థికశక్తికమని వాదియభాగ్యభిషాయము. సామ్రాజ్యసభలు ఎల్లప్పుడును ఒక్క లండనులోనే జరుపబడక వంతుల ప్రకారము ప్రతిసంవత్సరమును అధినివేశరాజ్యములన్నింటిలో ఒకచోటవలయు ననియు మరొకచోటవలయును అధినివేశరాజ్యములన్నియు భరింపవలయునని బ్రిటిషురాజ్యమువారు వారు చెప్పువాదముపట్ల ఆసక్తులై మాపుటకు అధినివేశరాజ్యములవారు దృఢకంఠములైయున్నారు.

సామ్రాజ్యఅధినివేశరాజ్యముల ప్రతినిధులు జగత్ప్రసిద్ధులు. అట్టి యానానానీయులు ఈమహాసమావేశమున ప్రత్యక్షైర్వములలో తమకోరికల తెలియచుట కేమైనా వెనుదియరని చెప్పవచ్చును ఆయాదేశములవారి యాశయములను కార్యరూపమున తెల్పుటకు వీరిని ప్రజలు నియమించియున్నారు. ఇట్టి యాపరిధికులలో వీరమాత్రము వెనుదిన్న వీరికపటి రాగలదు. రాజ్యాంగవిషయములు ఇంతవరకును బహిరంగముగా చర్చింపబడుచుండెడిది. ఇప్పుడీమహాసభలు సభాకార్యక్రమమును పూర్వపుపద్ధతులలో నిర్వహింపకబోయిన నెంతయో కళంకము నాపాదించినవారగుదురు.

ఈమహాసభాకార్యక్రమమున భారతదేశముప్రతియు పాల్గొనునని వాగ్దానపత్రికలలో ప్రకటించబడినది గాని ఆదేశపు సమ

స్థలందు చర్చింపబడునను విషయమునుగురించి యేమియు మాచించియుండలేదు. దీనికి కారణము అందరికిని గ్రాహ్యమేకదా! భారతదేశమును రాజ్యాంగపరిధికులను బట్టి చూచినయెడల, స్వాతంత్ర్యము లేదు; రాజకీయవిషయములలో ఏమాత్రము పాటుబడలేదు. అయినను, నానా రాజ్యసభలో దీనికి సభ్యత్వస్థానము ఈయబడినది. ఇందువలన హిందూదేశమున కెట్టి యాపదలు గలవో వ్రాయుటకు విచారముగ నున్నది. అధినివేశరాజ్యములవారి ప్రజాప్రతినిధులకును, ఈ దేశపు ప్రభుత్వపు ప్రతినిధులకును ఎంత భారతవ్యయ గలవో యోచించుటకు. హిందూదేశపు ప్రతినిధులలో నొకరు, హిందూదేశ రాజ్యాంగమంతి. ఈయనగారికి భారతీయులపట్ల అనురాగము లేదని యెవరను చెప్పవలదు. ఒక సమస్యను అధికార తత్వమున నుండి సమర్థించుట లేదు. ప్రజాపక్షమునకుల నాయకుడు సమర్థించుట లేదు. దక్షిణాఫ్రికాప్రతినిధి జనరలు స్ట్యూగారిని చూడుము. దక్షిణాఫ్రికాప్రజలు ఈయన నెన్నుకొనిరి. ప్రభుత్వమున ప్రజల నీయన ఇంగ్లండునకు క్షతువులుగను, వీర్యుట మిక్కిలుగను అటుతరువాత సమానుగను నడిపించి, తనదేశమునకు సర్వాధికారము లభింపజేయుట కెంతయో పాటుపడుచున్నవారు. సామ్రాజ్యమున ఈయన కెంత సంబంధ మున్నను, తనదేశమున మరచిపోవువా! హిందూదేశప్రతినిధుల విషయము నాలోచింపుము. వీరా ప్రజాప్రతినిధులు గారు. రాజకీయజీవితమున నేపాటి సంబంధము లేనివారినుండి ప్రభుత్వమువారు నియమించిన సభ్యులు. హిందూదేశప్రతినిధులలో నొకరు డి. ఎన్. క్రిస్టియన్ కార్మిగారు, ప్రజలచే అధికారవత్సరాల మైనదని నిరసింపబడిన సంఘమునకు సంబంధించినవారు. వారు అంత మంచి వారు కారనిగాని, వారు దేశమున కెట్టిసేర చేసినవారు కారని గాని మేము వీరిని నిరసింపుట లేదు. అయినను వీరిలో నొకరిని ప్రజాశాసకులు తెలియచుటకు ఎంతమాత్రము స్వాతంత్ర్యము లేదనియే మావాదము. భారతదేశ స్వాతంత్ర్యమునకు తరతమ పోరాడుటకు జాతీయజీవితమున నూతనవికాసమును కల్పించుచుండు దేశనాయకు లెవరును ఈ మహాసభకు ఆహ్వానింపబడలేదు. దీనికంతయు కారణము సహాయనిరాకర బోధ్యమేయని కొందరువాదించెదరని మాకు తెలియును. వీరి వాదమున ఇనుమంతయైన నిజములేదు. లండనులో ఈ మధ్య జరిగిన ప్రార్థనచేసభలో పాల్గొనవలసినదని ఆహ్వానించగా భారతీయులనుల్లాదులు, వారి కంగీకరించియున్నారు. కిందిగు ప్రభువుగారి కొచ్చెనై గాంధీగారు సిక్కితులపట్ల వారిని కలసి మాట్లాడినవిషయము అందరికిని తెలిసినదేగాదా.

ఇంగ్లీషువారు గలదు. మహాసభసభలో చర్చింపబడు ప్రతి విషయముపట్లను ఆయాదేశ లవారి అధిప్తాయమును గనుగొనుట సహజము. అధినివేశ రాజ్యములవారు తమతమ ప్రజలసభలలో(పార్లమెంటు) ఈవిషయములను చర్చించి ప్రజాభిప్రాయమునుగనుగొనుటకు అసకాశముగలదు. భారతదేశవిషయముల గాదు. సామ్రాజ్యసభలోని భారతీయప్రతినిధుల అధిప్తాయము మంచిదైనను సరే, తేకపోయినను సరే. కానసభలలో దేశప్రజలు నిరాకరించుచున్నను అంగీకరింపజేయుటకు వీలు గలదు.

సంపూర్ణాధికారములు గల ఇతర రాజ్యములవారిలో భారతదేశమును అంటగట్టుటవలన ఇంగ్లీషువారు ప్రతియు కష్టముగలదు. తమతమ స్వల్పములకుగాను అంగ్లదేశమువారి నేసలకు నావికులకు వాడుకొనుటకును అధినివేశములవారికి అధికారముగలదు కొన్ని కొన్ని అధికారికస్థితులనుబట్టి అధినివేశములను మంత్రాంగములవారు యోచించువిషయములను అంగ్లదేశము తప్పనిసరిగ ఆమోదించుచుండును. భారతదేశము స్థితి ఈ విషయము ఆధోగతియనియే యవచ్చును. అధినివేశముల వారి దయాశాస్త్రములకు భారతదేశము లోబడవలసియున్నది.

ప్రబలాధికారు లగు అధినివేశరాజ్యముల ప్రతినిధులు తమ ఆశయములను కొనసాగించుటకు గాను భారతీయులను ఆహ్వానించిర గాని, మరిదేనికి గాదనియు, ఈ పరిస్థితిలు ఎంతవరకు కొనసాగుచుండునో అంతవరకు భారతదేశమునకు ముత్రితదని వాదించు భారతదేశీయుల వాదమున నేమాత్రము దోషము లేదు. భారతీయులు అంగ్లసామ్రాజ్యమున సార్వభౌమని(ప్రజలుగ, భారతీయులు ఏదేశమునను స్వేచ్ఛగ తిరుగుటకు ఆసకాశముల నేమాత్రము గలగజేయవలయు నని వాదించక యూరప్తును నింపాత్రువుగాని ప్రవర్తనలనైవాదము చిరస్థాయియై పోయినది.

ఈవిషయమును గురించి ప్రస్తుతపుసభలో చర్చ రాక మానదు. అప్పుడు భారతదేశము సామ్రాజ్యసభలోనా, నానా రాజ్యసంఘమునను, సభ్యురాలుగా నున్నయెడల, ఆ సభ్యత్వ

లాభముల ననుభవించుటకు గాను, భారతదేశమునకే తక్షణమే అధినివేశరాజ్యములవారికి ప్రసాదించబడినట్టి సంపూర్ణ స్వరాజ్యమును ప్రసాదించుట అత్యవసరమని సభవారు తప్పక గుర్తించితిరవలయును. తమదేశమునకు సంబంధించిన విషయములను చర్చించుకొనుట అధినివేశములవారి ప్రభుత్వ కర్తవ్యము. సాధారణసమస్యల నొకమూల నుంచి, తన కత్యావశ్యకమైన యీ విషయమును తీర్చుకొనుకొనుట భారతదేశము యొక్క ముఖ్యధర్మమని గ్రహించితిరవలయును.

మద్రాసు అందు నదరక మరాటా

రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు

1920-వ సం॥రం గూర్చు టారిఫు సందు 52-వ పుటయందును 1-వ భాగమునందు 5-వ నెంబరులో తెలుపబడిన వర్తకసరుకులను వంపుచున్న మణుగు షెమ్యూలు రేటు, 300 మైళ్లకు పైన పోవునట్టి సరకులను, 1921 సం॥రం అక్టోబరునెల మొదటితేది నుండి హెచ్చించబడును. అందరికిని తెలియుటకై త్వరలోనే అన్నిస్టేషనుల యొద్ద గణించబడిన ధరలుగల నోటీసులు అంటించబడును. 3097

మద్రాసు కార్పొరేషను

నోటీసు (3142)

తొండ్రు కావలెను.

కార్పొరేషనువారి చాకిరిపనివాండ్ర నిమిత్తమై 1921-1922 వ సంవత్సరము అక్టోబరు నెల 10 వ తారీఖునుండి ప్రారంభమై జనవరినెల 10 వ తారీఖునో అంత్యముగ కార్పొరేషనుకు మూట 1-కి మద్రాసు నిండువర్లు 48 చొప్పున 4,500 మూటలు ఉప్పిడిబియ్యము సప్లయచేయుటకు ధరలపట్టిని ఈ నెల 28 వ తేదిని సాయంత్రము 3 గంటల వరకు ఈ క్రింద చేవ్రాలుచేయబడినవారి ద్వారా అంగీకరించబడును. ప్రతితొండ్రును ఒక కవరులోఉంచి బాగుగా మూసి, కవరుపైన “ఉప్పుడు బియ్యము నకు తొండ్రు”అని వ్రాసివంపవలెను. మాదిరిలు తెల్లని పెద్ద సీసాబుడ్లలో వేసి బాగుగా సీలుచేసి వంపుచు, రూపు 500 ధరావతు కట్టవలెను. ఏ తొండ్రుదారుని ధరలు అంగీకరించబడునో, అతడు 1921 వ సంవత్సరము అక్టోబరునెల 10 వ తేది మొదలు 1922 వ సంవత్సరము జనవరినెల 10 తేది లోకల పశువులశాలల చీఫ్ నూపరిండంటు గారివలన ఏ యే తాఖున యెంత ఉప్పుడు బియ్యము కావలెనని కోరబడునో అంత బియ్యమును ఆయాతారీఖున నిర్ణయకాలమున, సెంట్రల్ గ్రామ్ డిపో అయిన బ్రెవేల్ యాక్ బేసిక్ వద్ద డెలివరీచేయుటకు బద్ధుడౌను.

జయమొందిన తొండ్రుదారుడు పైన చెప్పిన షరతుల ప్రకారము తాను నడచుకొనునట్లు, తొండ్రును అంగీకరించిన డివిషములలోపల ఒడంబడిక వ్రాసి యివ్వవలెను.

పాల్కుడిపాడుసెంటు } సింగరనేలు మొదలియార్
మద్రాసు కార్పొరేషను } పాల్కుడిపాడు
16-9-1921. } పాల్కుడిపాడు.

సహాయనిరాకరణపద్ధతులు

భారతదేశమున ననేకమతములు కలములు భిన్నాచారములతో నుండుటచే నన్ని సంఘములకు వైకమత్యము సిద్ధించుటకు నెల్లదకు నొక్కటేమతము కలము ఆచారము ఏర్పడవలసినయవసరము లేదనియు నట్టిది సాధ్యముకాదనియు తలంచి మతభేదములకును కులాచారములకును భంగములేని స్వరాజ్యమే దేశమునకు క్రయస్కరమనివాసి పంచములను మాతలకు సత్రములకు దేవాలయములకు రావచ్చుననియు నన్ని జాతుల వారు వివాహభోజనాదులను జరుపుట కభ్యంతరములేదని చట్టములు రానున్నతే మతకక్షలు హెచ్చి దేశమునందైకమత్యము కుదురజాలదని తెలిపినందులకు నిరువురు న్యాయసీకరణం దొకరు నాంధ్రప్రతియందొకరు నావ్యాసమునై ఖండలంబ్రాసి యుండిరి. వీరిరువురు నస్పృశ్యతను తీవ్రముగ ఖండించుచు విపులముగ జన్మించియుండిరి. చక్కలో వివాదాంశము కానివిషయమును వీరువిస్తరించుటచే నావిమర్శము నిటదలంచుటలేదు మతభేదములకు గులభేదములకు కారణములారయుటగాని వానిని మాన్యుటగాని సహాయనిరాకరణపద్ధతులలో జేరవు. అస్పృశ్యతనుమాత్రము తొలగించుటతో దృష్టిశైలిదక సర్వసమత్వము నాశంబెనువారుండవచ్చును. ఇట్టియంపయోగముగు సంస్కరణమైనను గూడదనువారుండవచ్చును. సంఘమున భేదాభిప్రాయములుండుట సహజము. అంతమాత్రమున పూర్వాచారము ననుసరించు వారిని ఛాందసులని దూషించిన రాగలభము లేదు. సంస్కర్తలు చెప్పవలసినవారలగు నుండుని బ్రాహ్మణులు వారికుమార్తెలను పంచములకిచ్చి వివాహముచేయుట కిష్టపడువారును గొందఱుండునని యంతర్జాతీయవివాహముల సందర్భమై విధించుట యెటులగునో పూర్వాచారముల ననుసరించు వారిపై 'యాస్పృశ్యత'ను ప్రయోగింపదగదని నాయభిప్రాయము. భగవంతుడు సృష్టిసౌఖ్యముల సందర్భకు సమముగా నేర్పరచెననియు మానవప్రకృతియంతయునమానమేయనియు జెప్పవారికి లోకమునందలి తారతమ్యముల కేమిసమాధానముగలదోగదా. ఒకడుకుంటి. ఒకడుగ్రుడ్డి. ఒకడునిరుపేద. ఒకడురాజు. కష్టభేదము, జన్మభేదము అనయభేదము లిట్టివెన్నోగలవు. వాదముకొరకు నగ్రజాతుల యహంభావముతో నస్పృశ్యత బయలుదేరెనని యది యుండగూడదని యెంచినను ఆచరణమున ఛాందసులుండకమా నరుగదా. మతావేశములను కులకక్షలను ప్రపంచచరిత్రలో ననేకకాణ్యములను ధ్వంసముచేసినవి. నేను బ్రాహ్మణుడనై జన్మించి న్యాయవాదిగనున్న కారణమున నేనువ్రాసినప్రకారము అస్పృశ్యతానాశకముల కక్షలు హెచ్చి దేశమునందైకమత్యము కుదురజాలదనువాదమును ప్రతిపాదించుట కెట్లున్నదనో బోధపడుటలేదు. ఏవిధమైనలోపములు తేనిమనుజులు వ్రాయకలేదు! అన్యథినిగురించి భర్మచింతనలసంస్కర్త లెంతవరకు కార్యదక్షులై త్యాగముచేయుచున్నారో విమర్శకులకే యొరకు. సంఘమునందు మార్పులుజరుగుచున్నవా- అవియెట్టిమార్పులు- వర్ణసంకరమిదివరకుకాలేదా మొదలగుప్రశ్నలు పుట్టుచున్నవి. ఆచారములు కాలానుసరణములనియు గోత్రకర్తలు సంక్షిప్తజాతులలోనుండి యుద్భవించిననియు విమర్శకులచే వ్రాయబడెను. వీరచార్యునివిమర్శలై నవో వాలభిల్లసాంప్రదాయమును వ్రాసియుండురు. సదాచారములెప్పుడు సంగీకరింపదగినవే. ఆచార మెన్నటికి మనుష్యవయస్సుమీద బాహుబలాధారముతో వ్యాపించునది గాదు. సంఘమున దుష్టాచారములను తొచ్చుచున్నవి. కాబట్టి సదాచారమును కాలమే నిర్ణయించును. వర్ణాశ్రమభేదములు జీర్ణించుటకు బాహ్యభక్తియుల నుల్లంఘించుట మాత్రమే కారణమని నాయభిప్రాయము కాదు. అంతర్జాతీయభేదములు ఆచారభేదములు ప్రతిదేశమునగలవు. వానిలోమాన్యులుగలుగనని తలంచుట భ్రాంతి. కలిగించుటకు ప్రయత్నించుచు తమతో నేకీభవించనివారినిదూకుట సమంజసముకా నేరదు-సంస్కర్తలనలంచించు పద్ధతులయందు సాశ్వాత్యమకరణము గలదని నేను వ్రాసియుండగ కాదనజాలక నేను సాశ్వాత్యమిదనుతగిలించుకొంటినియు సాశ్వాత్యపద్ధతిప్రకారము న్యాయవాదిగృత్తిని చేయుచున్నాననియు చెప్పదు గాంధీమహాత్మునిలోపాడ కొంత సాశ్వాత్యపద్ధతియండిన నుండవచ్చుననియు ఆగ్రహభారతవర్షమునందు ధర్మము సాశ్వాత్యసాంప్రదాయము ననుకరించుచున్నదనియు నావ్యాసమునవిమర్శించినవారంగీకరించుచున్నారు. నవీనకాలమున నాంగ్లేయులపద్ధతుల ననుసరించువారు సంస్కర్తలై సంతోషులైయున్న విశ్వాదుిత్రాను లాంగ్లమానవపుత్రులు గావలసిజేర్చివచ్చును లేదు. చార్యుకాదు లేయుగంబునందైకంబుగలి. వారికట్టిసాంకత్యము లెన్నో తెలియజాలను- ధర్మనిర్మా

తముల నాచరణకు దెచ్చువిధానము ప్రతిమనుజుడు స్వబుద్ధిచే గ్రహించవలసినదను బహుజనాభిప్రాయమే ధర్మమని సిద్ధాంతముచేయు విమర్శకులకు ప్రపంచమునందర్థభాగముకంటె హెచ్చుప్రజలచే నవలంబించుట కైస్తవమతమేల కరణ్యముగాదో తెలియకున్నది- ఇప్పటికి కైస్తవమతమును స్వీకరించినమాల మాదికెలకుగల యన్యోన్యభేదములెటుల పాదతీలను కలవరపరుచుచున్నవో సంస్కర్తలు గమనించునెడల పూర్వాచారములకు నిందలుతప్పవనుటకు సాహసింపరు- గాంధీమహాత్మునకు ధర్మసమత్వముగల వేదాంతముగలదనియు లోకసంగ్రహభేదము వర్ణసంకరమున కతకాశము కలిగించగూడదనియు నేను వ్రాసియుంటిని. విమర్శకులు మహాత్ములపవ్వుపవ్వు సామాన్యధర్మముల నుల్లంఘించుచు వచ్చినటుల ప్రమాణములుగలవని వ్రాయుచున్నారు. అట్టియుల్లంఘన సామాన్యములకు కూడదని వామతము. నాయం దెట్టిభవ్యులులేవని నేను వ్రాయలేదు. మతభేదములు కులాచారములు పాటింపబడ వలెనని యందుకు విరుద్ధముగ నేను సంచరించుచున్నానని న్యాయవాదివృత్తినిమాననగాని వర్ణాశ్రమధర్మమును కాపాడజాలనని నాకు నలహించుచున్నారు. అట్టిలోపమునువృత్తికాపాదించుటకంటె విరుద్ధములేదు. రాజకీయపద్ధతులు మతవిషయములతో జోక్యము కలిగించుకొనినయెడల వృత్తివలన సంస్కరణ మేర్పడజాలదు. మతభేదములకును కులాచారములకును భంగము కలిగించుటకు నే నెట్టిప్రయత్నము చేయుటలేదు. అట్టిప్రయత్నములను నివారించుటకు గృహిచేయుచున్నటుల విమర్శకులంగీకరించుచున్నారు. అట్టివారణ కూడదని వాయభిప్రాయము- వారి కంటు మొదలగునవి కంటకములు. వేదకాస్త్రములకు బద్ధులగుట కిచ్చగించరు. వాతీనశివసంస్కారము లెల్లరు కరసావహించవలెనని వారియాశయము.

నేను నాప్రథమవ్యాసము వ్రాయుటకు కావణ్యము భిన్నవిధములుగ విమర్శింపబడినది. బ్రాహ్మణేతరపత్నిభు లగు చట్టనిర్మాణ సభ్యులకు బోధచేయ దలచినటుల విమర్శకులు భ్రమపడి వారిని మార్చుటానుట భ్రమయని నావ్యాసమునండి యన హాయవాదుల కొందఱి భ్రమను గురించి నేను వ్రాసిన మాటల ననువదించినారు. బ్రాహ్మణేతరపత్నిభుల సంస్కారములు వారి సంఘమునే బంధించినవి! అంతికితో నాగినచాలును బ్రాహ్మణుల యుద్వేగములను కూడాదలకు విడిచిపెట్టవలెను. అది యా నననరము. ఇకముందట్టియవసరమే యేర్పడదు. నేనక వృత్తియందు బ్రాహ్మణులు గత్యంతరము లేక ప్రవేశించిరి. విమర్శకుల యభిప్రాయములు న్యాయవాదిగృత్తి ఒకని తలవెండ్రుకలతో మడియెక్కి తలవెండ్రుకలు ముడిపెట్టుటయట! గాంధీమహాత్ముడు నట్టివృత్తియే కొంతకాలము చేసియున్నాడు. విమర్శకుని కట్టి వృత్తిసంబంధము స్వల్పము కాబోలు. కొందరు యువకులు సహాయనిరాకరణమునకు భంగము కలుగునటుల వావాక్పరమ్యమున మెలంగుటచేత కార్య భంగమగునని తలంచి నాచారమును తెలిపియుంటిని. వారున్ను దూషించినందులకు నేను భేదపడితి నని యొకరును గాంధీమహాత్ముని యస్పృశ్యతాసమన్య నాకు విచారమును గలిగించుచున్నదని యొకరును వ్రాయుచున్నారు. అస్పృశ్యత నశించుటకు మాత్రగ కక్ష లభివృద్ధి జెంది యైకమత్యమునకు భంగముకలిగి స్వరాజ్యప్రచారము వెనుకబడునోపాయము సందియము గలదు. 'వాక్పరమ్యముగల్గి కార్యభంగము గావించుచున్నందులకు విచారముగా నున్నది' అని నేను స్పష్టముగా వ్రాసియుంటిని. నిందించినందులకు భేదముకలిగిన తలంచుట ప్రభు. పూర్వాచారమై యండువారికి నిందలు తప్పవనియు నభిప్రాయములను మార్చుకొనవలె ననియు నొకరు హితబోధ చేయుచున్నారు. మార్పులను స్వీకరించుట కష్టము లేకున్నను కాలానుసరణముగ సంఘమున నవి ప్రవేశింపవలవు అందు కొన్నిమార్పులు చెడవిగ గొందరిచే భావింపబడవచ్చును ఒకరి కిష్టమగు మార్పు మఱియొకరి కిష్టముగ నుండదు. విశేషము అస్పృశ్యత కూడదను సహాయనిరాకరణము గాంధీమహాత్మునకు పరమవైరిగనున్నది. సహాయనిరాకరణ వాదులలో విదేశీవస్త్రధరావాదులను గురించి శాసనోల్లంఘనమును గురించి భిన్నాభిప్రాయములు గలవు. రాజకీయవిషయములలో నెట్టిభేదములున్నను ఎక్కువమంది యభిప్రాయము ననుసరించి జరుగవచ్చును. గాని మతవిషయములలో యావశ్యక పద్ధతి నిశ్చయితే నే పనికిరాదని నిశ్చయముగా చెప్పవచ్చును. హిందూదేశమున నిగదన కెందరోరాజులు ప్రభుత్వముచేసినారు. పరమపుత్రముగాని మన కుల సాంఘిక కట్టుబాట్లుగాని కడలక సాశ్వాత్యదేశములకు నేటికిని మన వర్ణాశ్రమధర్మపద్ధతులు నే దెట్టివన్నీరి యందున్నను మాధ్యమ్యకులగ నుండి ఆచ్చటి కార్యక సమన్యలను పరిష్కరించుటకు నీతి నభివృద్ధిచేయుటకు చాలియున్నది.

రితకారులు వ్రాయుచున్నార తావ్యాసము లొకరిని దూషించుటకు ద్వేషింపబడినది కాదు. సహాయనిరాకరణపద్ధతులను గురించి నాయభిప్రాయమును వెల్లడించుటకే యుద్దేశింపబడినది నేను భేదాభిప్రాయములు గలవారిని నిందింపబూసలేదు అట్టి భేదాభిప్రాయము లెప్పుడు సంఘముననుండి తీసును గనుక నీచర్యనింతతో విగమించుచున్నాను.

వెద్దిభోట్ల వీరయ్య బి. వి. ఎల్.

గాంధీమహాత్ముని జన్మదినము

ఆంధ్రుల విశ్వకర్మము

గాంధీమహాత్ముని జన్మదిన మహాత్మ్యమును ఈనెల 30-వ తేదీని దేశమెల్లట జయప్రదముగా జరుపుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవిషయము అందరికిని తెలియును గదా! ఆనాడే గాంధీమహాత్ముడు ప్రవచించిన ప్రకారమువిదేశవస్త్రబహిష్కారము మత్తుపదార్థముల నిషేధములు ముగియవలసియున్నవి. భారతజాతి, కంతకును అపారకళంకము నాపాదించుచున్న ఈ సమన్యల రెంటిని మనము పరిష్కరించినగాని స్వరాజ్యసౌఖ్యము ననుభవించుటకు మన మేమాత్రము అర్హులము కాబాలమని గాంధీ మహాత్ముడు దేశమంతటను చాటుచున్నాడు.

మహాత్ముని కోరికల కొనసాగించుటకు మన విశుదమన్యల పట్ల చాలవరకు పనిచేసితి మనియే చెప్పవచ్చును. కాని అంతటితో తృప్తిపడిన లాభములేదు. ఆంధ్రదేశమున పలుపొట్ల విదేశవస్త్రముల వరకు లెక్కకు మించియున్నది. దేశాభిమానులను, దేశనాయకులను చాటుకొనబడు పెద్దమనుష్యుల నేకులు విదేశవస్త్రముల నింకను భరించుచునే యున్నారు. కల్లు సారాయి మొదలగు మత్తుపదార్థముల విక్రయము సంగతి వేరుగా చెప్పవలసివచ్చును. పలువురు కల్లుపాలనాదీ ఇంకను విచ్చలవిడిగా వానిని ప్రజలకు నమ్మచు నేర్చుచు గానంచుచున్నారు.

ఇట్టి పరిస్థితులలో గాంధీమహాత్ముని జన్మదినమహాత్మ్యమును మన మేవిధముగ జరిపిన మహాత్ముడు సంతృప్తి జెందునో ఇప్పటినుండియే ఆలోచించుట క్రయస్కరము

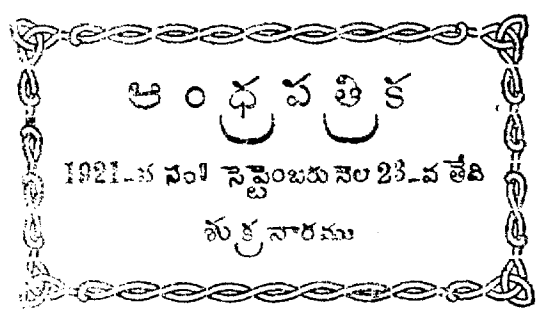
విదేశవస్త్ర బహిష్కారము, మత్తుపదార్థముల నిషేధము పూర్తియైన గాని అసహాయాద్యయ ప్రయోగములు చట్టసమూత్రములను కార్యరూపమున తెల్పుటకు మహాత్ము చేమాత్రము అంగీకరించజాలదు. తక్కినసమూత్రముల బయట్రముగా కొనసాగించుటకు మనకు తగినంతకీర్తియున్నదా లేదా అనువిషయము గాంధీమహాత్ముడు మనల నిషయములలో పరీక్షించనున్నాడు.

ఇక ఊరక బట్టల వర్తకులను కల్లు దుకాణపుదారులను బాధించుటవలన ఏమాత్రము లాభములేదు. ఈవిషయమున మనము నిశయములు కావలయు నన్న విదేశవస్త్రములను ప్రజల కొన నీయకుండచేయవలయును. ఖద్దరుబట్టలు అన్నివోట్లను విక్రయమునకు దొరకునటుల తగినసదుపాయములను కార్యకైసువారు వెంటనే చేయవలయును. తాళ్ల యజమానులు తమకు సంబంధించిన తాళ్లనుండి కట్టును గీయనీయకుండ చేయవలయును. ఇటులచేసిన నష్టము వాటిల్లు నని తాళ్లయజమానులు భయపడవచ్చునలెదు. తెల్లమును దీయు యంత్రాగారము లనేకములు మన ప్రాంతములలో గలవు. యంత్రాగారాధిపతులతో కట్టుబాట్లుచేసికొని తాళ్లరసము నుండి తెల్లమును తీయించుటకు సదుపాయములు చేసి ఈ విషయమున కట్టుదిట్టము చేసిన బాగుగా నుండును.

వీనియందు మనము సమర్థులమని చాటినయెడల మహాత్ముడు మనకొరక సంకేతించి శాసనోల్లంఘనమును మనప్రాంతములలో ప్రవేశింపెట్టుటకు తప్పక అంగీకరించెదరు. కావున దేశీయులు యా విషయమున ఎటుల పనిచేయుదురో మావకలసి యున్నది. వారి ప్రయత్నములకు భగవానుడు తోడ్పడుగాత !

వి. ఎన్. శర్మ

17.9.21 శనివారము నాకు ఆ తిథి గ్రామముగారిని సొందివులు నునామ్మది యుం దేక స్థలము మానా నా మనామ్మగారి గారి ప్రవాసము చిరకాలములోనే విశుక్తి బొందుటకును వారివీర్లు ఆయురారోగ్యముల కొరకును ప్రార్థనలు చేసి గ్రామములలో భజనలుచేసి సాయంకాలము సంతరిజారులో బహిరంగవర్ణల జరుపుడెను. ఈసందర్భమున నిచ్చిన యుపవాసములవివాద వ్యాగ్రామములోని చాకలివలస్థులు యావకన్నుండి త్రాగుచు బహుశిద్ధపవనియని గ్రహించి వారిలో కల్లుగాని సారాయిగాని త్రాగినవారికి కళాశా ఆయురదూపాయలు 20 రూపా విధించుటకు గాను వ్రాసినవారిని బట్టివానికి ఒకరూపాయి బహుమతి చేయవచ్చుననియు తీర్మానముచేసికొని పంచాయితీ పెద్దమనుష్యులను యెమ్మకొనియున్నారు.

ఆంధ్ర దేశ ప్రాముఖ్యము

ఆంధ్రదేశప్రాముఖ్య మిప్పుడు వెల్లడియగుచున్నది. ఆంధ్రులు తలపెట్టిన మహా క్యమును, సఫలముగనున్న దనుటకు, నిదర్శనము లెన్నియేని గలవు. భాషాప్రయుక్తరాష్ట్ర విభజనసూత్రమున, హిందూదేశమున కెరుకవరచినది ఆంధ్రులు. ఆ సూత్రము ననుసరించియే, స్వరాజ్యసంపాదనమును వికాసము జూపుచున్నది. ఆంధ్రులు క్రమపాటించిన సూత్రము, జాతీయ సమావేశములందే గాక, అధికార సమావేశములందు సముతము ప్రాముఖ్యము బడయుచున్నది. పరిపాలనాసామర్థ్యమునకు ప్రత్యేక సఫల మగుట మావశ్యము. ప్రత్యేక మాతృభాషద్వారా స్వేచ్ఛగ వెల్లడియగును. భాషకును పరిపాలన మునకును కల సంబంధము, సన్నిహితము. భాషా ప్రయుక్తరాష్ట్రవిభాగమున కోరుటకు, ఆంధ్రు లీ సంబంధమును ఆధారముగ గైకొనిరి. కా.చి ఎన్. కర్కం, హిందూభాషాసాహిత్య శాసనసభ యొక్క కార్యక్రమచరిత్రను చూడగా గూడ సైతము గుర్తించినట్లు, పారిశ్రామికయందు గనుపించెను. నూతనరాష్ట్రనిర్మాణమునకు, కాననసభయందలి భాషాభాగపు క్రమనిధులలో ఒకటి సంఖ్యాకులు నోరెత్తిన ప్రభుత్వకార్యదర్శి దాని సాధారణముగ గైకొని విచారణసంఘము నేర్పాటు చేయవచ్చునని జూయింటు కమిటీవారు తమ రిపోర్టునందు సూచించిరి. భాషకును, రాష్ట్రమునకును కల సంబంధమును ది. బ. రామచంద్రరావు వంటులు వారు తమ సామర్థ్యమునకు జూయింటు కమిటీవారి కెరిగించిరి. నూతనరాష్ట్రనిర్మాణమునకు సంస్కరణము, కమిటీవారు ఏర్పాటు చేయుటకు, ఆంధ్రుల ప్రయత్నములే మాఖ్యకారణములగుటకు సందియములేదు. మొట్టమొదట నిర్మాణకార్యసభలో రాష్ట్రవిభజనవిషయము చర్చ వచ్చుటట్టి, ఆ విషయమున కెట్టిప్రాముఖ్యము గలిగెనో గ్రహించవచ్చును.

చాళమ, సర్. విలియం విక్టోరియగారుమాత్రము, ఈవిషయ మంతయుఖ్యమైనదని గ్రహించి బోయెను. ఇది కేవలసిద్ధాంతవిషయ మని యూహించెను. దీనిని సూచించుచున్నపుడు, కాల పారణముని చెలిపెను. పునర్నిర్మాణమున కిదియూ ధారమని నాటికి చెలియలేదు. పరిపాలనము ప్రజలకు కావ్యత సహించనంతవరకు, పునర్నిర్మాణమునకు కేవల బాధకమునను, నానూహించియుండవచ్చును. భాషాసభ్యులు మాత్ర మునుగలవక, నాగుల సభ్యులకు మంసింపించిరి. స్త్రీయంత్రాధునికములకు వ్యతిరేకముగ కోర్కెలను కనుగొని, విప్లవము స్త్రీవిభజనమునకు గడంగవలయునని, నాగుల సభ్యుల ప్రతిపాదించిరి కాని, రాష్ట్రవిభజనసూత్రమున నాస్తి, భాషాసభ్యులలో పరిశ్రమ వ్యాకులు ఉదయించి గుండలుగురు, విశాంత్యుతో నా రీతిమధ్యమ పరిపాలనమును కారణ

ముని ఎంచవచ్చును. ఆంధ్రుల యువదేశము అధికారసమావేశములలోకన్న, ప్రజాసమావేశములలో నెక్కుడు బలముగ నాటుకొనినది. వారి సంకల్పబలమే ఇందులకు ముఖ్యకారణము. వారి యుద్దేశములను దేశమందంతటను వెల్లడి చేయుటకు ఆంగ్లదైనికపత్రికలు సహాయము చేయలేదు. ప్రభుత్వ కార్యాలయములందు, వారివలకు బహుత్వము. జాతీయమహాసభయందు చాలకాలమునకు, వారి సంగతిని గుర్తించరయిరి. మద్రాసు రాష్ట్రీయసభయందు, వారికోర్కె నిరాకరింపబడెను. పలుతావులందు, వారు ఉద్యోగములకోరకు ప్రాకులాడుచు న్నారను దురభిప్రాయము వ్యాపించెను. కాంగ్రెసు సభను ఆంధ్రదేశములో జరుపుటకు సముతము ఏర్పాటులు జరిగినవిట్లు, అవి విన్నుములయ్యెను. ఈ రీతిని ప్రతికూలకరిస్తే తన్నెయేని, తటస్థించి ఆంధ్రుల కోర్కెలకు విఘ్నముల గలిగించెను. కాంగ్రెసుసభలో ఆంధ్రుల కుచితస్థానములభించుటకు ఎంతకాలమో వేచియుండవలసివచ్చెను.

దైవసహాయమే, ఆంధ్రుల కెక్కుడుగ తోడ్పడినది. కాంగ్రెసుసభలో, ఆంధ్రులకు ప్రత్యేకరాష్ట్ర మొసగబడెను. ఆంధ్రులతో బాటు మిగిలిన భాషాప్రజలు గూడ ప్రత్యేకరాష్ట్రములను కోర మొదలిడిరి. తుదకు హిందూదేశమునంతట కాంగ్రెసుసభవారు భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రములుగ విభజించవలసి వచ్చెను. ఫలితమేమయినది? కాంగ్రెసు కార్యములలో వెనుక జడిరని దలచిన ఆంధ్రు లిప్పుడు ముందడుగువైచుచున్నట్లు గుర్తించబడినది. ఇటులనే భాషను బంధముగల ప్రజలెల్లకును విశేషాత్సాహము జూపుచు, మాతృదేశ సేవ నొనర్చుచున్నారు. బీహారు, ఆంధ్రదేశములలో జాతీయోద్యమోత్సాహ మధికముగ నున్నదని, గాంధీమహాత్ముడంగీకరించియుండెను. బీహారురాష్ట్రము భాష ననుసరించి ప్రభుత్వమువారిచే నిర్మితబడినది. ఆంధ్రరాష్ట్రము, భాషాబంధము ననుసరించి ప్రత్యేక రాష్ట్రముగ నెల్లరచే గుర్తించబడుచున్నది. జాతీయ జీవితమున ఆంధ్రులకు ప్రాముఖ్యము గలిగినదానిగ, దాని గతి త్వరిత మయ్యెను. కాంగ్రెసురాష్ట్రములు భాషల ననుసరించి ఏర్పడుటచే దేశభాషలలో ప్రచారము జరుగుట కడు సులభ మయ్యెను. ప్రజలు జాతీయోద్యమరహస్యములను గ్రహించుటకు వీలయ్యెను. రాష్ట్ర సమావేశ కార్యక్రమము, ప్రజలకు తెలుక సగోచరముగ నుండెను. వివిధభాషాప్రజలు కలసి నపుడు, ఆంగ్లభాష నుపయోగించక దప్పదను నెవముచే, కార్యక్రమ మంతయు నాభాషలో జరుగుచుండెను. మండలసభలుగూడ గతాను గతముగ నాంగ్లభాషను వాడుచుండెను ఆంధ్రదేశ మీ యాచారమును దప్పించుటకు, రాజకీయాధిపత్యములలో మాతృభాషకు అగ్రస్థాన మిచ్చెను. కాంగ్రెసుసభయందు సముతము సాధ్య మగునంతవరకు దేశీయసామాన్యభాషలో కార్యక్రమమును జరుపవలయుననువిషయ మిప్పుడు అంగీకరింపబడెను.

ఆంధ్రుల పరిశ్రమవలన, భాషా సాంప్రదాయముల నాధారపడుచుకొనుటచే జాతీయతకు భంగము కలుగునను దురభిప్రాయము కొలగిపోయెను. భాషానుబంధము, జాత్యైక్యమునకు భంగము కలిగించుటకు మారుగ దానికి సహకారి యగునను వత్సము ధృవపడెను. భాషానుబంధము గ్రహించి ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వమును జూపిడి ప్రజలే జాతీయోద్యమమును వ్యాపింపజేయుటయందు విశేషాసక్తి గడుజలచుట, ఇందుకు ప్రబలనిదర్శనము. స్వరాజ్యోద్యమవికాసమునకు

ఆంధ్రోద్యమ మంతయు తోడ్పడ ననుటకు సందియములేదు. జాతీయోద్యమము, దేశీయలదృష్టిని చాలకాలము దేశమువెలుపల నిలిపియుంచెను. స్వరాజ్యసంపాదనమునకు, పార్లమెంటుసభవారి సహాయమాశించబడెను. అన్యదేశముల సానుభూతినిసంపాదించుటకు కొంతకాలము గడచిపోయెను. పాశ్చాత్యదేశములలోనున్న జాతీయత నీదేశమున నెలకొల్పుటకు, జాతీ, మత, భాషాసాంప్రదాయములను నిరాకరించినగాని లాభము లేదని, రాజకీయసంస్కర్తలు చాలకాలము బోధించుదొడంగిరి. ఆంధ్రోద్యమము, దేశీయులదృష్టిని వెలుపలి నుండి దేశముపై మరల్చెను. దేశసాంప్రదాయములను విడనాడకవానిని ఆధారపడిగొని ముందుకువచ్చు సులభసాధ్యము, ఆంధ్రోద్యమము బోధించెను స్వతంత్ర నాధారపరచుకొనియే, మోక్షము బడయవచ్చునను సత్యమును ఆంధ్రోద్యమము బలపరచెను. ఉదాహరణపూర్వకముగ జూపెను. ఆంధ్రదేశముపై నిపుకందను తమ దృష్టిని ప్రసరించుచున్నారు. అధికారులదృష్టిలో ఆంధ్రదేశము ప్రాముఖ్యము బడయుచున్నది. దేశ నాయకుల దృష్టిలో ఆంధ్రదేశము ప్రాముఖ్యము బడయుచున్నది. భాషాప్రయుక్తరాష్ట్రనిర్మాణము ఆచరణయోగ్యము గాదని తలచిన సర్. విలియం విక్టోరియ గారు సముతము, ఆంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణావశ్యకతను గ్రహించెను. ఆంధ్రదేశ మత్వంత ప్రాముఖ్యము బడయుచున్న యీ సమయమున ఆంధ్రసభలు గూడుచున్నవి.

దేశమునందలి యత్యంతసందిగ్ధసమయము నాయకులొకరివెంట నొకడు విర్భూతములపాలగుచున్నారు. భావికర్తవ్యమును సూచించగల ప్రముఖులు, తమస్వేచ్ఛకు కోల్పోవుచున్నారు. అయినను దేశము నిరుత్సాహము జెందలేదు. కట్టుదలను విడనాడలేదు. స్వరాజ్యోద్యమనిర్వహణము నాయకులహస్తములను వనలి, ప్రజల హస్తములలోనికి దిగినది. నాయకులు పాటుబడునది, ప్రజలనిమిత్తమేగద. అందుచే, వారు ఉపదేశము గావించగలుగుదురు. ప్రజలను కొంత దూరము నడిపించి తమతోగూడ దీసికొనిపోగలుగుదురు. ప్రజల స్వతంత్రత్వక్షిని స్తంభింపజేయక వారియంతట వారు ముచ్చకు నడచుటకు నాయకులు సహజముగ ప్రోద్బలపరచెదరు. అందుచే నాయకులు నిష్పంధింపబడుచున్నను, ప్రజలు తమకార్యముల నిపుడు కొనసాగించుకొనుచున్నారు. ఆంధ్రదేశ మీ తగుణమున, భరతవర్షమునకు మార్గదర్శకముగ నుండగలదు. ఆంధ్రోద్యమము ప్రజలనుండి యుద్భవించెను. నాయకులను తనవంకకు లాగుకొనెను. దేశీయదృష్టిని మరలించెను. నాయకుల ప్రాముఖ్యముచేగాక, స్వీయశక్తివలననే, ఆంధ్రోద్యమము వికసించెను. దేశనాయకుల స్వేచ్ఛకు తొలగించుచున్న నీతరుణమున, స్వీయశక్తిని గ్రహించి ఆంధ్రులు గమ్యస్థానమును త్వరలో జేరుటకు మార్గముల నరయగలుగుదురు. నాయకులు లేకనే, ఆంధ్రదేశము ప్రాముఖ్యము బడసెను. నాయకులు లేకున్న సమయములందుగూడ, ఆంధ్రదేశము ముందుకుబోగలుగును. ప్రజలనుండియే స్వకపాలనశక్తియుద్భవించవలయును. ప్రజలే సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధికి తోడ్పడగలుగుదురు. ఆంధ్రసభ అందుచే, జాతీయోద్యమమును ప్రజలువారియంతట నాడుకొనసాగించుటకు మార్గములేవి గలవో వాని సన్నేమింపవలయును. ముఖ్యపరము లగు వానిని మొదలనే స్ఫూర్తిపరచవలయును. ఆంధ్రోద్యమమును అత్యసహాయములేక జయప్రదముగ కొనసాగించిన ఆంధ్రులు, స్వరాజ్యోద్యమసాఫల్యమును సులభముగ నెరవేర్చు

గలను. ఆంధ్రదేశ మిదివరకు బడసిన ప్రాముఖ్యమునకు ఎక్కువ ప్రాముఖ్యము నికమిద బడయగలదు. వారి సంకల్పబలమువలన, ఆంధ్రదేశము మెట్లు సఫలతగాంచెనో, స్వరాజ్యోద్యమములనే సఫలత గాంచగలదు. బహుపురాంధ్రసభలు ఆంధ్రుల సామర్థ్య విజృంభణమునకు పోషకుగాత!

హైందవ శాసనసభ: గ్రాంటులు

సిమ్లాలో జరుగుచున్న హైందవ శాసనసభలో, ఆర్థికసభ్యులు హెయిలీగారు సజ్జెమెంటరీ గ్రాంటులను కొన్నింటినిగోరి. వానిలో నొకటి రెండు గ్రాంటులకూర్చి కొంతవాదముజరిగెను. మిసిలేనియస్ హెడ్లు, కింద, 451000 రూపాయల గ్రాంటుగలదు. ఆ మొత్తములో గా. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారికి ఫిజీదీపులకు వెడలు నిమిత్తము ఒకగ బడిన 5000 రూపాయల గ్రాంటును తీసివేయవలసినదని, కృష్ణస్వామిరెడ్డిగారు ప్రతిపాదించిరి. శాస్త్రిగారిని క్రభుత్వోద్యోగ ప్రజలు భావించుచున్నారనియు, ఆ యభిప్రాయము ప్రబలించుటకు ఆ మొత్తమును తీసివేయవలయునని తాము గోరితిమనియు, రెడ్డిగారు బెలుపగ దాక్షరు సప్రూగారు వారిని కడుతీవ్రముగ మందలించిరి. జమ్నాదాసు ద్వారకదాసుగారు తమకోపము ససలే పట్టజాలకబోయిరి. అభిప్రాయభేదమును తెలిపినంతమాత్రమున, దురుద్దేశము నారోపించుట సప్రూగారికి పాడిగాదని, టి. రంగాచార్యులుగారు నుడిచిపెట్టి శాస్త్రిగారి నియామకము, శాసనసభవారీచేగాక క్రభుత్వమువారిచే గావించబడినందున, ఈ గ్రాంటును అంగీకరింప విలులేదని, మజందారుగారు నుడిచిరి. తుదకు జమ్నాదాసుగారిని సంభోష పెట్టుటకు తానీ సవరణను ఉపసంహరించికొనెదనని, రెడ్డిగారు బెలిపిరి. ఆంధ్రదేశమునగల హిందూదేశ విద్యార్థుల స్థితినిగూర్చి విచారించుటకు, ఒక సంఘము పంపబడియుండెను. ఆ సంఘమువారు తమ విచారణను పూర్తిచేసిరి. సభ్యులలోకొందరి దేశమునకు తిరిగివచ్చిరి. ఇదివరకు తలచినప్రకారము, వారిదేశమున మరల విచారణను ప్రారంభింపవలసియుండెను. అందునిమిత్తము హెయిలీగారు 2 లక్షల రూపాయల గ్రాంటును కోరియుండిరి. దానిని, అసలే దీసివేయవలయునని, సమర్థుగారు ప్రతిపాదించిరి. సభ్యులనేకులు సమర్థుగారితో నేకీభవించుచు, ప్రసంగించిరి. క్రభుత్వకక్షమున మాఫీగాదను, మార్పుగాదను గ్రాంటుకోరకు కట్టుబడలతో వాదించిరి గాని ప్రయోజనము లేక ఖోయెను. 46 మంది సమర్థుగారి కనుకూలముగను, 37 మంది ప్రతికూలముగను వోటువేయుటచే, 2 లక్షల గ్రాంటు పూర్తిగ తొలగింపబడెను. హిందూదేశ విద్యార్థులకు విచారణసంఘమువారి సలహాను పొందెడి యదృష్టము లభింపదు గద!

గాంధీమహాత్ముని పర్యటనము

గాంధీమహాత్ములు ఆంధ్రదేశమును మరియొకమారు సందర్శించెదరు. వెనుక ఉత్తరప్రాంతములను దర్శించిరి. ఈమారు దక్షిణకళ్ళిమ భాగములను వీక్షించెదరు. తిరుపతికి రాజోపు మంగళవారమున వెడలెద రని, సర్వోత్తమరావు గోడివరకు ప్రకటించిన కార్యక్రమమున గలదు. అక్కడనుండి కళ్ళిమూంధ్రదేశమునకు వెడలెదరు. కళ్ళిమూంధ్రదేశము, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును పట్టుదలతో కొనసాగించుచున్నది. స్వదేశప్రతిష్ఠితును బూని, నూలుకరిశ్రమయందును, నేతపరిశ్రమయందును ముందడుగువై చుచున్నది. ఇంతియ

ఆంధ్ర మహాసభలు

ఈనెల 28, 29, 30 తేదీలను బరంపురము నందు గూడును

ప్రతినిధుల కల్పము రూ. 1, భోజనము దినమునకు రూ. 1, ప్రేక్షకుల టిక్కెట్టు 8 అణాలు.

గాక, మధ్యపాన దురభ్యాసమును తొలగించుట యందు, కళ్ళిమూంధ్రదేశము విగిలిన ప్రాంతముల కన్న ముందుగనే ముబూని, సంతత కృషి నలుపుచున్నది. గాంధీమహాత్ముని, కళ్ళిమూంధ్రదేశ కార్యక్రమ జూచి సంతసించగలదు. గాంధీమహాత్ముని కర్మనముచే, కళ్ళిమూంధ్రదేశ వాసులకార్యదీక్ష ఇంతకు బలపడునని తలంచెదము. తిరుపతి, తనభర్తమును ప్రశంసార్హముగ నిర్వహించినది. తిరుపతి వేంకటేశ్వరునికి వాసస్థానము. ఆంధ్రులకే గాక, భారతీయులందరికీ యాత్రాస్థానము. అట్టిక్షేత్రమున గాంధీమహాత్మునకు జరిగెడి సన్మానము, దాని ప్రాముఖ్యమున కనుగుణముగ నుండునని యూహించెదము ఈమారు పర్యటనముతో గాంధీమహాత్మునికి ఆంధ్రదేశ పరిస్థితులు పూర్తిగ బోధపడగలవు. ఆంధ్రుల సంఘీభావమును బలపరుపగలవు. ఆంధ్రమండలము లన్నిటియందును, జాతీయోద్యమము బాగుగ వ్యాపించియున్నటుల ఇందుమూలమున వెల్లడియగును. ఉత్తరప్రాంతములందువలె, నీ ప్రాంతములందును గాంధీమహాత్మునకు హృదయపూర్వకముగ స్వాగత సన్మానములను ప్రజలొసంగి, చరితార్థులగుట యుక్తము.

ఆలీస్థాదరులతల్లి

సందేశము

నాల్గవ మాతృసభ: "తామపంపిత తంత్రీ వార్త చేసెను. నాకమాదలను బట్టుకొన్నయులకు ఎంతమాత్రము వివాదము నొందినవలెనదేను. వీరిని పట్టుకొనినంతమాత్రమున కార్యక్రమమున కలాచి భంగము జరుగకూడదు. కెట్టింపుకెట్టింపున, సామర్థ్యముతోన పని జరుపవలెను. నేను ఇంచుమించుగ మంచును పట్టియున్నను, చేపములో ప్రాణమున్నంతవఱకు నేను పని చేయుటకు సిద్ధముగా నున్నాను. భగవంతుడు మనపక్షపాతియై యున్నాడు."

మహానుభావు: "వైద్యముగ నుండును. మీ కేకాకులై యుండలేదు. భగవానుడు మీకు సహాయుడైయున్నాడు. మహాత్ముడియు దేవుడను వివాదము పొందకూడదు. కాని ఆతడు భీరచిత్తుడైయుండవలయును. ప్రియతనయులారా, వైద్యమున విదనాదక కష్టములన్నీటిని మయహాముతో భరింపుడు." - బొంబాయి, కౌండిల.

మహాత్ముదాలీగారి సందేశము

మహాత్ముదాలీగారి సందేశమును మోగి, ఏ. హనుమంతునిగారు ప్రకటించిరి. నా కత్వంత్రేమాన్యుమణులు నాయకులును మహాత్ముదాలీగారి పట్టుకొనుటకు నుండు ఈ సందేశమును దేశీయులకు హిందూమహాత్ముడియహాదరుల కంబోధిని తెలియుచుపడవలెనని నాకు కాజ్ఞాపించిరి. నాపట్టుకొనవలయు ప్రేమను కలనారందరును, నన్ను పట్టుకొని నపుడు చాలాకాలమును మావలెను. వారు తమప్రేమను వెల్లడించుటకు ముందే మార్గములు కలవు. మహాత్ముడియు తిమ్మగల దాని సంతను స్వీర్ణ సహాయుధికిని అంగారా ఆయుధ విద్యాబుధికిని పంపవలెను. విదేశీ పట్టులను పూర్తిగా వదిలివేసి శుద్ధస్వదేశభక్తులనే కట్టుకొనవలెను. నన్ను పట్టుకొనుటవలె నామిత్రుల త్వంత్రే ప్రేమముతో చోర్య స్థ విరహోనును ఆ సహాయోద్యమమును పది రెట్లు ధీక దీక్షతో ననుసరింపవలెను. కఠినకాసములకు చలించకూడదు. ఈధర్మప్రవృత్తిమున భగవంతుడు మహాదేశ్వారులముల నొసంగి రక్షించు నను సంతూర్ణవిభావమును కలిగియుండవలెను. ఇహాకల్పాదిమును నిర్భయము. విజయము దృఢోచరమగును.

వైద్య అనునదియే మహాత్ముదాలీగారి సందేశము. వాస్తవము మహాత్ముదాలీగారిని పట్టుకొనినట్లును ముట్ట చూచుటకు నాకు సంతోషం నొసేయగా రికిని అనుమతి యివ్వబడెను. గండునిమిత్తము ముమ్మరమున వారితో ముచ్చటించితిమి. సైసందేశమును వారుగట్లేగా భావించిరి. అతిథులు జాతీయ మహాత్ముని విశ్వవిద్యాలయమునందలి యహాధ్యాయులను విద్యార్థులను తమప్రేమను తెలుపగోరి. "ఆలీమున నే నేనునివాసముగా నేర్పరచుకొంటిని. నేనుతేని కాలమున నాభార్య అచట నుండదు"ని చెప్పిరి. నేను నావిద్వలతో ఆలీమునలోనే నివసించెదను. ఆలీమున విశ్వవిద్యాలయములోనివారిసందర్శిని విద్వలవలె నానందించెదను. ప్రయాణముగోరకు నేనెచటికేగవలసివచ్చినను స్త్రీలకు హాదించుటకు సంస్థ నయ్యదను. ఆలీమున ప్రధానస్థానముగా నుండగలను అని ఆలీద పత్ని శర్తసన్నిధిని నుడివెను. మహాత్ముదాలీగారిని పట్టుకొనుటచే చెన్నపురిగా భావించుచున్న వాగ్ధియోచనల దీక్షమంత ప్రబలింపె.

వారు సర్వసమర్థులు మొత్తము సంసిద్ధులు దేశీయనం దితరభాగములలో పని చేయుదాన్ని ఆలీమున జాతీయవిశ్వవిద్యాలయము వారుగూడ నిటులే దీక్షితులని తెలియగలదు. శేంకాహాగారు 5 లోకాలు విరామములేమండ చెన్నపురిలో హిందూమహాదీయస్త్రీలసభలం దువ్యసించిరి. చెన్నపురి జాతీయకాలను ప్రారంభింపజేసిరి. ఇప్పుడు బొంబాయికేగుటకు మహాత్ముడనుమతించినందున 22 వ తేదీ యందుమునకు బొంబాయి హాగారును నేనును బొంబాయిచేరితిమి. 23 వ తేదీకాల్కి కరాచీకివెళ్లి అచ్చట విచారణను ఉపసంహరించెదము. అని హాయిగా బొంబాయినుండి 22 వ తేదీని కంతించిరి.

స్థానిక వార్తలు

ఆంధ్రసభలు:— మదరాసునుండి కా. నాగేశ్వరరావుగారు, గడ్డ రంగయ్యనాయకుగారు పట్టు కలకత్తా మెయిలులో బరంపురకు బయలుదేరి.

నిమ్నజాత్యుద్ధరణ సంఘము:— ఈ సంఘ యాజమాన్యముక్రింద వ్యాసరూపిలోని రామదాసుహాలో బ్రహ్మానందస్వామి 25 వ తేదీ ఆదివారం ఉదయం 8-30 గంటలకు శ్రేయోభివృద్ధి మార్గమునుగూర్చి యుపన్యసించెదరు.

విశ్వవిద్యాలయ పట్టప్రదానోపన్యాసము:— నవంబరు 10 వ తేదీ బరంపుర మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ పట్టప్రదాన సమయమున సి. రామలింగారెడ్డి యం. యోగారావు వ్యవసాయ కంగీకరించిరి.

మైలాపూరు సంగీతసభ:— ఈ సభ యాజమాన్యముక్రింద మైలాపూరు డి. యెస్. సి. యెస్. మ్యూజియం లో తిగనాలూరు వాస్తవ్యులకు బ్రహ్మశ్రీ నరేశభాగవతారావ గారు మానసిజయమును హరికథా కాలక్షేపము చేసెదరు.

దేవనవ్యయము:— ప్రచురణసంఘమువారు విచారించగా మద్రాసులో ఆగస్టుమాసములోకన్న మాటికి 75 రెట్లు ఖర్చు అధికముగ పున్నది. దీనినిబట్టి చూచిన బొంబాయిలో కంటే ఖర్చుకొంచెము అధికముగ గన్నట్లుచున్నది. బొంబాయిలో ఆగస్టుమాసములో మాటికి 80 రెట్లు యెక్కువాయెను.

రాయపురము వైద్యపాఠశాల:— విశాఖ పట్టణము వైద్యశాలలోని విద్యార్థులు, తెల్లని స్వదేశీపీటల ధరించుటవలన రూపాయి 150 మంది విద్యార్థులకు సౌకర్యాధికార వెదల గొట్టి సన్నెండు చేసి సమాచారము తెలిసి, రాయపురమువైద్య విద్యాలయలో విదేశీము కలుగజేసిరి. ఈవిషయమై యోచించుటకు వైద్యవిద్యార్థులు సమావేశమగుచున్నారని తెలియుచున్నది.

ప్రాంతీయరు పోరాటము

(లండను ప్రెస్సుపత్రికి)

లండను ప్రెస్సుపత్రికి సిద్ధాంతిభావము సత్రికను ప్రాంతీయరు సమస్యను గూర్చి యీ క్రిందివిధముగ వ్రాసెను:—

మన కమియటీ గల సంబంధములు.

ఇప్పుడు భారత రాజనీతిని సమగ్రముగా ప్రధానముగా వ్యాపారమునకు ప్రాంతీయరులదియు, ఆర్థికమునకు ముడియు నైయున్నది. ఆర్థికమతయు నది (మింగివేయుచున్నది. దీని మూలమున యుద్ధములలో జరిగినవ్యయముల పూర్తికొనుటకుగాని, కొత్తవ్యయములకు జేయుటకుగాని కొన్ని కాఖలు డబ్బులేక మూలబడి పోయినది. మిలిటరీవ్యయ పెక్కువ యగుట కిదియే ముఖ్యకారణము.

ఈ సమస్యను కేంద్ర విధముల నాలోచింపవచ్చును. ఒకటి, ప్రాంతీయరు సమస్య మూలమునందు నివసించు జాతులును, రెండవది ఆర్థికస్థానము వారి యుద్ధములవలనను ఆశయములవలనను గల్గిన స్థితియునైయున్నది. ప్రాంతీయరు రాజ్యాంగమును గూర్చియింగ్లీషువారి రెండుమాత్రమును చెలియకుండనున్నను, భారతప్రజలుగూడ ఆదేశితిగోనున్నారు. దీనికి కారణము భారతభూమిపై నాచున్న ప్రభుత్వమువారు భారతీయ రాజ్యాంగనేత్రులకు యీ విషయమును గూర్చి చెలువవలెనందుటయై యున్నది. ఇంతే కాక యీ భారత రాజనీతిజ్ఞులీ విషయములలో నేమాత్రము నుత్సాహమును జూపి యుండలేదు.

ఇదివరకు కాన్సిలు సభలలో నెవరికిని చెలియకుండ ప్రాంతీయరు వాదము చచ్చులు సలిపి యుండిరి.

ఇప్పుడు భారతదేశములో నీవిషయము నూతనప్రజాప్రతినిధుల విమర్శమునకు పాత్రమైనది. కాన ప్రాంతీయరుసమస్య భారతదేశమునకును గ్రేటుబ్రిటనుకును ముఖ్యముగ గమనించవలసినవిషయమై యున్నది.

ప్రపంచమున గ్రహించవలసిన విషయమునదియైన ప్రాంతీయరులేకుండుట. 19 వ శతాబ్దములో లాన్సడౌనుగారు రాజప్రతినిధిగనున్నపుడు ఆర్థికస్థానమునకును యిండియాకు దురాన్ధులైన సరిహద్దుగనుండెడిది. అనగా పక్షి యను ప్రాంతీయరులలో రోబిలువద్దనుండి నెద్దయనుకయెడారిమారుగా వెలువిస్తానములని చాడెకొండలమారుగా న్యూచామసువరకును, అక్కడనుండి గోమాలనది ద్వారా నన్ను హిందూ గుండెత్తరం హిందూకుష్పరకును వ్యాపించియున్నది. కొన్నిచోట్ల దురండులైన వరకును పోవులైన బ్రిటిషుపరిపాలనా శైకల్యమును తెలియజేయుచున్నది. గోబటునుండిగో మాండివరకునైయున్నది. అంతకుజారికచీటాంక్, బానూ, థాల్, అక్కడనుండి కోహల్, కైబర్, మాలకండ్ వీనివలన ఒకలయిన యెప్పడినది.

కాననుసరిపాలన సరిహద్దుకును, దురండులైనవకును మధ్యను అనేకములగు జాతులదేశములు గలవు. చిట్రాల, బాజారు, మొహమండ్లు, టిరా, భిట్టానిసు, మహనూర్లు వేరానిసు మున్నగునవి. దురండులైన కావలనున్న జాతులను లయనువరకును అమీరు లోబరచుకొనెను. మామైపునకున్న జాతులవారు, మేము దురండులయిన విషయమయి పాలనవిధానము నేర్పరచుకొనకపోవుటచేత స్వతంత్రముగనే యుండిరి.

సర్ రాబర్టు సాండియనుగారు బుద్ధికాళముచే తెలుచి స్థానములో మిలిటరీ వ్యయము ఎక్కువగ లేకుండ శాంతపరిస్థితుల నెలకొల్పెను. వజీరు స్థానములో మూత్రమట్టుగాదు. క్రిందటి ఆర్థిక యుద్ధములో చాలకష్టముగల్గెను. యుద్ధపు ఒత్తిడిచేత మిలిషియావర్గం పాడైపోయెను. ఏలనగా టోకేలో యలోనచటి రాజభక్తిగల జాతులను సంరక్షింపలేకపోవుటచే మిలిషియావారు వందలకొలది వదిలి వెళ్లిపోయిరి. దానివలననే యిప్పుడు కష్టము సంభవించినది. 1919వ సం॥ చిన్ని దండయాత్ర బాగుగనే జరిగెను. కాని టోకేలోజరిగు లాంగగానే టాంతుకు వెళ్లిపోవుటచేత జరిగిన మంచి యంతయును పాడైపోయెను. టాంతునుండి మహనూర్లమీదికి జోవలెనని తీర్మానించుటచేత, చాలకష్టము గల్గి పర్వతా రోహరాప్రయాగ గల్గెను. ఇప్పుడే సైన్యము విపరీతపరిస్థితులలో గూడ పనిజేయుచున్నది ఇంతలో వజీరులు మరల పైకి లేచిరి. వజీరుస్థానసమస్యముఖ్యముగ ఆర్థికమైనచో ప్రాంతీయరు కష్టముల నివారించుటకు వారు సహాయముచేయగలరు అచటి జాతులవారు తినుట కేమియును లేకున్నచో, ప్రక్కదేశమును కొల్లగొనేరురు. ఇప్పుడు చేయవలసిన పనిగొడ్డుపేసెదమని చెప్పి దక్షిణపర్వతస్థానమును జేరుట యై యున్నది. అదికూడను కష్టమే విపరీతముగ పరదలచుచు కొడ్డున్నియు కొట్టుకపోయి సైన్యములు ఆర్థికంగానై నున్నారు.

పరిపాలనవిషయము

ఇప్పుడు సరియైనమార్గ మవలంబింపవలసిన దేమనగా దురండులైనవరకును దేశమును ఆక్రమించుటయైయున్నది. రాకపోకలను వృద్ధిచేయుటయు, తాల్, ఇవాల్, రజ్ మోహానువాండ్లో అక్కడనుండి టాంతునును కలిపివేయుట కొకగొడ్డును నేయవలయును. రజ్మోహు, పరాచివారు పీఠభూములలో పటాలముల నుంచవలయును. భాసదారుస్థిముప్రకారము రోడ్డు సంరక్షింపవలయును. కాన మనమిలిటరీని తగ్గించి అచటిజాతులు పోలీసువారి నెక్కువజేయవలయును. ఇట్లుచేయుటకు ముందు ఖర్చు ఎక్కువగునుగాని పర్యాయతీపాలనఖర్చు తక్కువగును. ఇప్పుడు నన్ను ప్రకారము నన్ను చోదందయాత్రలకు అయ్యేఖర్చులకు అంతులేదు. ఈఖర్చులంతయు ఒక్కరోజుపనికి చేయుటచే డబ్బుంతయును దండగయగును.

ప్రభుత్వమువారిప్పుడు కాబూలుతో నుత్తరప్రభుత్వతరములు ముగియువరకును ఏమియును జేయజాలరు. వజీరుస్థానము నాక్రమింపవలెనని యొకతీర్మానము చేయబడినది. కాని నెనుకటి తడవ జరిగిన ఊపులవలన అది నిలుచునను నమృతములేదు. ఆ ఖండవిమర్శకులు సింధునది కీవలకు రమ్మని యందురు అట్లు చేయుట ఆర్థికముగ మించిది కాదు. దీని సరిహద్దుగ నుంచుకొనుట మంచిది కాదు. మిలిటరీఖర్చు మరింత యెక్కువ కావలసియుండును. ఇంకేక నని యెడ్డుజగుటచే సైన్యమునకు గోదబాధ లేక్కువగనుండును. అవలన నుండు జాతులవారు కుయుక్తుల బన్నుచుందురు.

కానదురండులైన పద్ధతియే సర్వోత్తమమైనదని బెలూచి స్థానము చెల్పుచున్నది. అక్కడ క్వెట్టామూడుపటాలములు దప్ప సైన్యములే లేవు. కైబరు ప్రాంతములో నొక జాతివారు అప్పుప్పులుగలరు. వారు పోరుగువారికి లాభముజేయలేకపోగా స్వలాభమునుగూడ జేసికొనజాలరు. వారికి ఇండియా పురోభివృద్ధిలో భాగము నిచ్చుటయే సంస్కరణప్రభుత్వము విజయచంద్రుటకు మూలకారణము కాగలదు.

ప్రపంచమంతటను ఫలితములుగ యుద్ధమువలన, ఆర్థికస్థానమునకును మనకును సంబంధము ముఖ్యమైనదై నది. రుస్సెజుసానిసు యుద్ధముతో వారు మామైపుననేచిరి. కాలగతినిండిన అమీరుగారు మిగులరాజభక్తితో నుండిరి. శాంతియైనపిదప ప్రాద్యులకుటచే ఆయన హత్యకావించబడినది. వానిలో దుర్భిప్రాయములు తగ్గిపోయెను. మూడవఆర్థికయుద్ధము యిండియాలో విప్లవసమయమున వచ్చెను. ఆర్థికములు బుదింపబడిరి. ప్రాంతీయరులలో మాబలములేమి కాబూలువారు దీనిసంతక పరిగణించుటలేదు. సోవియట్టులు నూతనప్రచారమును బ్రిటిషుసంబంధములేకుండనే గావించుచుండిరి.

బాకారాలో జరిగినంగతులును, టర్కీయొక్క దురవస్థయును క్రొత్తఅమీరును బాగ్రత్తగ నుండునట్లుచేసెను. ఆయన సంతుచితబుద్ధితో బోలీవిక్కులధైర్యసాహసముల సందేహించెను.

అప్పుడు కాబూలు డాబుగారికింద నొక రాయబారము పంపబడినది. ఈ రాయబారమును అమీరుగారు మిగుల సత్కరించిరి. ఈ బాయబారులు చేయుపని మిగుల గూఢముగ నున్నది. ఎవరికిని తెలియదు. ఎంతవరకు వారి పనియైనదియు వందలతప్పయేమియును సరియైనసంగతి తెలియుటలేదు.

ఈ భావము క్రింద జెప్పు మూడువిధములలో నేదో ఒక విధమున పరిష్కారము గావలయును. (1) సంధి లేదు. (2) వెనుకటి ప్రకారమే ఆర్థిక స్థానముతో స్నేహముగల సంధి (3) మనకు అన్నిచాక్కుల నిచ్చుసంధి. మూడవది రాజకీయవిజయమేగాని కొన్ని కష్టములు గలవు. రుస్సెజుప్పుడు పడిపోయియున్నను సైన్యకస్యరూపముచే వ్యాపారమును మరల జేయగలదు. కాబూలులో బ్రిటిషుపరినిధి యుండుట మంచిదే. కాని మరియొక నాల్గవ ఆర్థికయుద్ధము ఆస్థలకు నష్టముగుదానిని, యిండియాప్రభుత్వమును భయపెట్టుటకు ఆధనులును రమ్యములును బన్నుచున్నది.

కాని యీరాయబారమువలన నిరుపయోగమగు సంధిగా వచ్చును. అచటి జాతులవారిలో బ్రిటిషుగౌరవము పోవును. మరియొక ఆస్థలయుద్ధము యెప్పుడుజరుగునో గూడ తెలియగలదు. కాన మధ్యమార్గమే మంచిది. అమీరును కాబూలులో నితరదేశములవారి రెండును లేరని గుర్తింపుమని సంధిచేసికొన్నచో జాతీయతకు భంగము కలుగవచ్చును. ఉభయాలకు జేమకరమైజిట్టయి, ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యముండునటులును సంధి గడుగునెడల బ్రిటను మంచి స్థితిలో నుండును. కాబూ

లులో నెవరైన దేశముల దారికి ప్రాతినిధ్యమున్నవో ముందు యింగ్లీషువారే యుండవలయును. అట్టి సంధి వదిలెనేని భావిస్థితి బాగుండి, ఖర్చు తక్కువై, జేమనుగనుండును. ఈ మధ్య జరిగిన పన్నియూ సంగతులు మనలైన మనకిచ్చి నేయవలయును. అంగ్లో పర్షియా ప్రతిపత్తి గంధ్రగోళమును జూచినపిదప ఆర్థికస్థానమునంటి మోటు ప్రదేశమునకు గూడ స్వయంనిర్ణయనూత్రము ప్రాకె నని బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు గ్రహింపవలయును.

ప్రభుత్వ ప్రకటనము.

సి. రాజగోపాలాచారిగారు సెప్టెంబరు 20 వ తేదీని గవర్నమెంటు ఫీపు సెక్రటరీగారి క్రింది విధముగ నొక తంతి వార్త నంపిరి.

“జాతీయసభయొక్క కార్యచరణ సంఘమువారు, మలబారులో కష్టబడువారల సహాయముకొరకు వెంటనే పంచిపెట్టుటకై విరాళమువేసి నిధినిజేసిరి. నేను నెనరలు సెక్రటరీ నగుటచే అడబ్బును సహాయము కొరకు పంచిపెట్టి మని కొరిరి. అక్కడనున్న కే. పి. కేశవమహాన, కే. మాధవనాయక, పి. కరుణాకర మీననుగార్లతో నిపించేయుటకు నుద్యుత్తుడనై యున్నాను. దుర్భిప్రాయము బడెదరేమోయని, నాపక్షమునను, వైజెప్పినవారల పక్షమునను, డబ్బును పంచిపెట్టి సమయమున రాజకీయ ప్రచారము నేమియును జేయమని పూచీనిచ్చుచున్నాను. ఇందులకు ప్రభుత్వమువారు కావలసిన సహాయములు జేసి అంగీకరించు నెడల శీఘ్రముగ ప్రభుత్వతరము నీయ ప్రార్థించుచున్నాను.”

ఫీపు సెక్రటరీగారిట్లు తంతివార్త మూలముగ 21 వ తేదీని రాజగోపాలాచారి గారికి ప్రభుత్వతర మిచ్చిరి.

“మీరు పంపిన 20 వ తేదీ తెలిగ్రాము అందినది. తియూరులోని మిలిటరీ కమాండరువారికి దరఖాస్తు జేసికొనవలయును. ఈ విషయములో ప్రభుత్వమువారి రేమియు సలహా నీయజాలరు. సహాయ సంఘము లెక్కువయగుట కిష్టపడరు. కల్లికోటలో నిదివరకే నాకొ అభిషలు కమిటీవా రొకసహాయనిధిని ప్రారంభించి రని ప్రభుత్వమువారికి తెలియుచున్నది.”

నూతన రాజకీయ గంధములు

- 1. హైందవస్వరాజ్యము 0-8-0
- గాంధీ విరచితము, హరిసర్వోత్తమరావుగారి ఆంధ్రీకరణము.
- 2. ఆంధ్రమాత
- నూతన రాజకీయ నాటకము 1-0-0
- 3. తిలకుశతకము
- ఉత్సాహపూరిత వృత్తములు 0-4-0
- 4. స్వేచ్ఛాజీవనము
- సుధాకర కవి విరచితము. రాజకీయ తత్వగ్రంథము 0-8-0
- 5. భారతోద్బోధము
- ఉత్తరపూరిత పద్యాభి 0-4-0
- 6. భారతదేశ సర్వస్వాతంత్ర్యము
- సి. యఫ్. ఆంధ్రాసు విరచితము
- 7. రాటపు సందేశము 0-1-6
- 8. వంజాబువధలు 0-8-0
- 9. మహాత్ముని యువన్యాసములు 0-12-0
- 10. Swaraj- The goal & the way B. C. Pal 1-0-0
- 11. Nationalists V S. Moderates (Interesting Political Controversy) 0-8-0
- మఖ్యగమనింపు: వై ౧౧ గ్రంథము లొకేకూరి కొనువారికి మాత్రము పోస్టుఖర్చులు ఉచితము.

విదేశ నార్తలు

బోల్షివికు ఉద్యమము.

రష్యా ఆఫ్ ధన్య సంధి ముఖ్యోద్దేశము.

ఇండియా పర్షియాపై కన్ను వేయుట.

బ్రిటిషువారిని సోవియటు ప్రభుత్వమువారిని ఉపద్రవ్య సంధిజరిగెను. ఆ సంధిప్రకారము ముఖ్యమైన వరతు లేమనన రెండు ప్రభుత్వములవారును ఎడటివారి సామ్రాజ్యములందు ఎట్టి అంధోళము సలుపకుండవలయు నని ఇరువురు అంగీకరించి, బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు రష్యా అంతఃకలహములలో జోక్యము పుచ్చుకొనకూడదు. సోవియటు ప్రభుత్వమువారు తమబోల్షివికు ఉద్యమమును, ఇండియా, ఆఫ్ఘనిస్తాన్ మున్నగు బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమునకు సంబంధించిన దేశములలో వ్యాపింపజేయుత్సములు చేయకూడదు.

ఈవరతులతో రెండు ప్రభుత్వములవారు సంధిచేసికొనిరి. బ్రిటిషువారు సంధిప్రకారము ప్రకర్తించుచు రష్యావిషయములం దెట్టిజోక్యము పుచ్చుకొనకయుండిరి. సోవియటుప్రభుత్వములవారి ఒడంబడికను తృప్తికొనించి సంధివరతులకు వ్యతిరేకముగ ప్రకర్తించుచున్నారట. బ్రిటిషువారు ఓపికతో సోవియటు ప్రభుత్వమువారి చర్యలను గమనించి స్పష్టమగు దృష్టాంతములను సేకరించి రష్యాప్రభుత్వమువారికి ఈవిషయము లన్నియు తెలియజేయుచు ఒకసందేశమును పంపిరి. ఆసందేశమునందలి ముఖ్యభాగములు యీక్రింద ప్రచురింప బడినది.

బ్రిటిషు ప్రభుత్వపు సందేశము

అర్ధగ్రంథి

ఇండియా దేశమునందు బోల్షివికు భావములు వ్యాపింపజేయవలయునను ముఖ్యోద్దేశముతో రష్యావారు ఆఫ్ఘనిస్తాన్తో సంధి చేసికొనిరి. తాముగంటు పాతకాలలో బోల్షివికు ఉద్యమము వ్యాపింపజేయు పద్ధతి అనేకమంది భారతీయులకు నేర్పబడుచున్నది. భారతీయులకు భవనహాయ మియ్యబడుచున్నది. ఆఫ్ఘనిస్తాన్ వారి కధికము భవనము చెల్లించుటకు రష్యావారింగీకరించి ప్రతి జిల్లాందును రష్యాప్రతినిధుల నియమించుచున్నారు. ఇవన్నియు పట్టిచూడ ఇండియాపై మీరు కన్ను వేసి రని స్పష్టమగుచున్నది.

ఉద్యమవ్యాపకతాని ప్రధానోద్దేశ్యముగ నొప్పివారు జూలై 20 వ తేదిన ఇట్లు చెప్పిరి:—

తూర్పుదేశములందు అధికముగ పనిచేయు గలిగితిమి. కల్యాణియులు ప్రభుత్వమువారు మిగుల జాగ్రూకతతో మెలంగుచుండటచే ఇంక నుత్పత్తి కరముగ పనిచేయుటకు వీలులేకపోయెను. భావిగాచకములు తృప్తికరముగ నున్నవి. పర్షియాలో గొప్పమార్పులు కలుగుచున్నవి. ఈమార్పులవల్లమనము ఇండియాసమీపమున ముఖ్యస్థాన మేర్పరుచుకొని పనిచేయవచ్చును.

ఇదికాక విరోధాభిందమునం దుండు విప్లవకారులతో సోవియటుప్రభుత్వమువారు. ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల జరుపుచున్నారు. బర్లినునందున్న చట్టపాఠశాలయందు వారిని మరికొందరిని సోవియటుప్రభుత్వమువారు రష్యాకు మేలెటలో పిలువనంపించి, ఇండియాతో విప్లవము పురికిల్లుట తగుసాధనములు గురించి మీరు కలసి ఆలోచించిరి. వీరిందరికి బర్లిన్ నందలి సోవియటుప్రభుత్వప్రతినిధి యగు కాపుగారు భవ మొసంగిరి. ఇదికాక ఇండియాసరిహద్దులలో ఒకబాంబుయంత్రాలయమును సాపించి. బాంబులను ఇండియాకు పంపుటకు ప్రయత్నము చేయుచున్నారు.

పర్షియా

తెహరాన్ నందున్న తమప్రతినిధికి, సోవియటుప్రభుత్వమువారు అధికముగ భవనము పంపుచున్నారు ఈభవనంతయు ఉద్యమకాపిస్తే వినియోగింపబడుచున్నది. సోవియటు ప్రతినిధులు పర్షియాప్రభుత్వసభ్యులను పలుమారు సందర్శించి, వార్తాపత్రికలకు భవనము అధికముగా పంపు, బ్రిటిషువారిమీద ద్వేషము పుట్టించుచున్నారు.

తూర్పుదేశములందు ఉద్యమము వ్యాపింపజేయుటకై సోవియటు ప్రభుత్వమువారు 20 లక్షల బంగారురూబుల్లును జూరజేసిరి. (ఒకరూబులునులవ రెండుపిల్లింగులు పడివెసిలు.) ఈరూబులలో ముఖ్యమైనది ఏవైన రష్యావారు ఆఫ్ఘనిస్తాన్ వారికి సంవత్సరమునకు 10 లక్షల రూబుల్లు నివ్వనంగీకరించుటయే.

అంగోరా.

దురుదేశములలో వీరి కెహార్లెట్టులకు యుద్ధసామగ్రి

భవనము పంపుచున్నారు. కురుక్షేత్రములకు గ్రీకులకు ఎలైనను సంధి కుదరకూడదనుటయే వీరి యుద్దేశము. ఈఉద్దేశముతోనే ఆంగ్లోలియా సరిహద్దులలో రష్యాసేనలుంచబడినవి.

కాబూలు

వ్యాపారమునుమిశ్రచే ఆఫ్ఘనిస్తానునందు సోవియటు ప్రతినిధులు లుంబడిరి. రష్యావ్యాపారాభివృద్ధికి ఇంతమంది ప్రతినిధులకుసరములేదు. ఈవన్నా గమునకు ముఖ్యోద్దేశము తమఉద్యమమును వ్యాపింపజేయుటయే. జమాలుపానాగారు ఆఫ్ఘనిస్తాన్ మునందుండి మాస్కోనుండి పంపబడు ఉత్తరువులను సరించి పనిచేయుచున్నారని నిదర్శనములు గలవు.

లిట్రాను-ఆఫ్ఘనిస్తాను.

ఆఫ్ఘనిస్తానువారియగు వాలిఖాన్ గారు కర్జునుప్రభుత్వమునందర్శించి తాను ఆఫ్ఘనిస్తానిని యని తెలియజెప్పకొనెను.

కర్జును ప్రభుత్వగారు వారికిక్రింద విధమున ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. ఆఫ్ఘనిస్తాను విషయములను ఇండియాకార్యదర్శిగారు గమనించుచున్నారు. ఆఫ్ఘనిస్తాను ప్రభుత్వమువారు సంధిచేసికొనక ఎప్పుడో అభ్యంతరములు కల్పించుచున్నారు. సంధికుదిరిన గాని మిమ్ములను లండనునందు ఆఫ్ఘని ప్రతినిధినిగ పరిగణించుటకు వీలులేదు "

రష్యాలో యోమము.

సెప్టెంబరునెల 4 వ తేదిన ఆహారపదార్థములతో నిండిన రైలుబండి లూటీలియను సరిహద్దులవద్ద పట్టాలు తోలుగుటచే శిథిలమాయెను. 12 వాగులు పాలడబ్బెలు, గోధుమపిండి, మాంసము పూర్తిగ నశించెను. లూటీకొట్టవలయు నను ఉద్దేశముతో పట్టాలు తోలుగొంపబడినవి కొందరు ఊహించుచున్నారు.

యునైటెడు స్టేట్సు దృష్టివాళ్ల సంఘ ప్రతినిధి యగు గిలెక్ గారు డౌనుబాడ్ ననుభవించువారి సహాయతామసంఘము పక్షమున 5 లక్షల కోల్డల్తో మాస్కోకు వచ్చిరి ప్రకటింపబడినది.

అనేకులు తమదేశమును వదిలిపోవుచున్నారు. ఇర్మిన్ వారికస్తీమరులూ వైద్యపునందు సామానులకు, రష్యాకు పంపిరి.

హోలాండు వ్యవహారములు.

చుట్టవ్యవసాయ ప్రధానమంత్రిగ నుండి నూతనమంత్రి కర్ణము ప్లాం చేసినట్లు తెలియుచున్నట్లు.

చక్ర
చక్ర
దీర్ఘాయురాయము

ఆయుర్దాయమును వృద్ధిచేయుటకై ఆమెరికాలో వైద్యులు, గాస్త్రజ్ఞులు యత్నించుచున్నారు. ఇందుకొక ప్రతిష్టాపన నేర్పరచిరి. దానికి టూట్రాగారు అధ్యక్షులు. దానిలో పనిచేయువారురురు గాస్త్రజ్ఞులు, 500 మంది వైద్యులు నుండిరి.

ఆమెరికాలోని వైద్యభిమాకంపెన్ వీ ప్రతిష్టాపన నేర్పరచెను. కంపెన్లలో భిమాచేయుచుకొనినవారి ఆయుర్దాయమును వృద్ధిచేయుటయే వారిసంకల్పము. సభ్యులు సంవత్సరమునకు రు 45 లు చందాచెల్లింపవలయును.

వైద్యసాహాయ్యము చేయదలవలేదని వైద్యులు మొదటనే తెలిపిరి. కాని వారు సభ్యులను పరీక్షించి, ఆరోగ్య విషయమై సలహాచెప్పదురు. సభ్యులను మొదట పరీక్షించి నప్పుడ వారిచరిత్ర, వంశచరిత్ర, ఆరోగ్యము మున్నగువానిని స్పష్టపర్చి వాసికొందురు. సర్వావయములను పరీక్షించి X కే సహాయంతో ఫోటోతీసియుంచుదురు.

సభ్యుని ఆరోగ్య మెట్లున్నదో దాపరికము లేకుండ తెలుపుదురు. ముందు ఎయేరియములను పాటించవలయునోకూడ తెలుపుదురు. మూడేమిమానములొక సారిఇట్లు పరీక్షజరిపి పూర్వమునకు అప్పటికి ఆరోగ్యమెట్లున్నదో చూపుచుందురు.

అంటువ్యాధులు వ్యాపించియున్నప్పుడు వా ఇట్లు నడుచువలయునో తెలుపగలరు.

మనుష్యులబరువులలో చాలవిశేష మున్నది. మధ్యవయస్సులోనున్న వారు తాము ఉండవలసిన దానికంటె ఎక్కువ బరువు నుందురు. కాని బరు వెక్కువగుటవలన మరీచుక్కున వ్యధృద్ధి వచ్చేవరకు బ్రతికి యుండరని వారికి తెలియదు. మున్నుయెండ్లు దాటినవారు తమ శరీరపు బరువు విషయమై చాలాగ్రత పుచ్చుకొనలేదు. 50 యెండ్లు దాటినవారు తాము మామటగ నుండవలసిన దానికంటె పదిపాముల యెక్కువగ నుండెదమట, అతడు చాలకాలము బ్రతికే యెత్తులో ఆరు వరకు తగ్గిపోవును—సంజే మెప్పు స్వవట.

ఇస్లామతముల పుణ్యస్థలములు.

సిద్దా, సెప్టెంబరు 15:— స్ట్రేటుకాన్సిలు సభలో సెప్టెంబరు 15వ తేదిన ఇస్లామతపుణ్యస్థలములను గురించి ఈ ప్రశ్నోత్తరములు జరిగెను. గా. పర్షియాలో అరీఖానుగారిల్లు ప్రశ్నించిరి. 1 ఇస్లామతపుణ్యస్థలములను ఆంగ్లేయ సైనికు లాక్రమించుకొని, ఆ పరిశ్రమ చేయుచున్నట్లు మాపిలాలు మున్నగు విద్యాగంధము లేనిమామలలో నొక గట్టి వదంతి గలదని ప్రభుత్వమువారికి తెలియునా? 2 ప్రభుత్వమువారి కీ సమాచారము తెలిసినయెడల, ఇట్టి శుద్ధ అబద్ధములను వ్యాపింపజేయకుండుటకు, ప్రభుత్వమువారికి చేయవలసినదేమియున్నా?

గా. డెన్నిసులెగా ఇట్లు ప్రశ్నోత్తరమిచ్చి. (1) అవును. ఇస్లామతపుణ్యస్థలములను ఆంగ్లేయ సైనికు లాక్రమించుకొని అపవిత్రము చేయుచున్నారను శుద్ధ అబద్ధము ప్రబలలో వ్యాపించుచున్నదని ప్రభుత్వమువారికి తెలియును. కిర్కలేని మామలలో క్ల్యూతో కల్పించబడినట్టి మోసపు మామలను వ్యాపింపజేసిన దాని ఫలితమే గదా మాపిలా ఒడవము. 1920 మే 15వ తేదీని ముస్లిము మతస్థులకు సెన్సిస్టర్ ప్రభుత్వగారి సందేశము భాగ ప్రభుత్వపు ఆ సామాన్య కట్టెలో ప్రకటించబడెను. దానిని చదివిన వారి కి పలువు మోసము తెలియగలను. ప్రభుత్వగారు కూడిగా నిచ్చినసందేశము ఎప్పుటికిని యభ్యంతరముగ నున్నది. మనకు కావలసిన విషయమును ఇచ్చట పూర్తిగా ప్రకటించుచుంటిమి. సందేశము ఈలాగు ప్రకటించబడెను.

"ముస్లిముల కందరికి చాల ముఖ్యమగు ఇస్లాం పవిత్రస్థలము లన్నియు ఆలేరియా, ఇరాక్, పాలెస్టైను దేశములలో నున్నవి. యుద్ధము ప్రారంభమైనప్పుడు, ఈ పవిత్రస్థలములను సానుజేయును, ఆ పవిత్రము చేయును అని మిత్రసంఘటివారు ప్రమాణము చేసిరి. ఈ పవిత్రస్థలము లుండు రాష్ట్రముల నాక్రమించుకొనవలసినవచ్చినప్పుడు, సామ్రాజ్యమిని సైనికులు ఈ ప్రమాణము ప్రకారము జవదాటుకుండ ప్రకర్తించిరి. ఈస్థలముల యొక్క పుణ్యగుణములు నిరసించబడలేదు. వందంతికాము జెహాసలం పట్టణముమీదికి సైనికులు పోరాడకుండా లోపడిరి. పవిత్రస్థలములయొక్క కీర్తిని నిలుపుటకొరకు వర్మలు పుచ్చుకొనబడెను. ఈ సంగత్యము సల్మానుల కెంత పవిత్రమో, క్రైస్తవులకు కూడ అంత పవిత్రమే నది. విజ్ఞానము గాఢమైన అంగ్లేసాధికారా ఆశ్రయము దిగి పురమును ప్రవేశించెను. పూర్వమువలె ముసల్మాను మసీదులను మహమ్మదీయుల ఆధీనమునందే గలవు. మెసోపొటేమియానుందలి కెర్బలా, నాబాపుణ్యస్థలములమీదికి వైద్యము దండెత్తినేలేదు. అచ్చట మాసైనికుల యొక్క బౌద్ధావ్యము, సహనము మున్నగు గుణాతిశయములను అచ్చటి ప్రజలేల్లాఘించిరి. జెహాసలములో వలె, బాగాదుపట్టణమును సైనికు లాక్రమించుకొన్నప్పుడుగూడ పవిత్రస్థలములమీదికి వాద్యప్రేరి త్రిప్పలేదు.

మెసోపొటేమియాలోని ఈమాదుపవిత్రస్థలములనుందలి మసీదులు ఇప్పుడు ప్రసిద్ధి కెక్కిన ఒకమహమ్మదీయుని అధికారములో నున్నవి. ఇతనిఆధీనములోనున్నంతవరకు పవిత్రమున కేలాటిభంగము కలుగజాలదు. హెజ్రాలో ఆంగ్లేయ సైనికులు యుద్ధము చేయలేదు. మెక్కా-మెదినాపట్టణములలోపలికి ఆంగ్లేయ సైనికులు ప్రవేశించినారనుటలో ఏలాటి సత్యము లేదు. ఈస్థలములు పూర్తిగా అరబ్బీల ఆధీనమునందున్నవి. 2 ఈ ప్రశ్నోత్తరమును రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల కన్నిటికి బంపి, ప్రజలకందరికి తెలిసేటట్లు ప్రకటించవలయునని ఆజ్ఞాపించెదము. ప్రజలకందరికి తెలిసేటట్లు చేయుటయందు, ముద్రకాయంతాధికారులు వాస్తాపత్రిక సంపాదకులు ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడెదరని ప్రభుత్వమువారు నమ్ముచున్నారు "

గానాల రామమూర్తిగారి కొకవిజ్ఞప్తి:—మీరు ఆంధ్ర పత్రికలో దామచేయు యంత్రమును చేసినవారికి 1116 రూప్యములు బహుమతినిచ్చెదమని ప్రకటించియున్నాను. దామచేయు యంత్రమునొకదాని నే చేయుచున్న వాడను యింకను నొకమానము పట్టును. తనంతతాను దారమును చేసి చుట్టచుండును. మనుష్యునియొక్క రెండుచేతులు పనిచేయుచుండవలయును. ఎంత మేరీతినుడవలయునోతమ అభిప్రాయము దెలిపవేచుచున్నాను. నే నిర్మించుయంత్రములో దారము అయిచుట్టుకొనగలదు దిన 1 కి కనీసము 4 సేపు మాదిని దారముచేయవచ్చునని తెలంచెదను. ప్రత్యేక బహుభాగతగా ఏకవలయును. ఆప్ర. నొక కాయితమును చుట్టియుంచిన జాలును. వీరజనులు రుచేయించుకొనుట కనుకూలమైన యంత్రము కొలనకే కాగలదు. ఒక్క చుట్టుంబ మొక్క యంత్రమే చవచ్చుననినే తెలంచెదను డి. పి. శర్మ గారి పురంపోష్ట ఆనంతపురంజిల్లా.

వెల పరిశ్రమ ! !

దీని తాత్పర్యము ప వివ భక్తియై తెలుపబడినది.

తల్లిదండ్రుల సరసమైన కవితా నియమము.

100-443887-100

అంబేద్కర్ నేతృత్వంలోని కమిటీ 1955-56 లోని రిపోర్టులో

చాతాదశమునందు చూర్పలు తక్కువ. దత్తముండల
లో కొంచెములేదు. మిగిలిన ప్రదేశములో కొంచెము హె
చ్చి. అన్నిప్రదేశములలోను మామూలుకంటె, హెచ్చుగానే
ఉన్నది. దైవములోను కల్లాటకములోను ఉష్ణముకొంచెము
లేదు. మిగిలిన ప్రదేశములలో కొంచెము లేదు. కల్లాటక
లోను, బొంబాయిలోను, దక్కనులోను మధ్యమోష్ణము మా
మూలానే ఉన్నది. నుల్దొరులో కొంచెము తక్కువ.
ప్రదేశములలో కొంచెముయిచ్చున. పడమటితీరమున పశ్చి
మామూలాయాదె కొంచెము తక్కువగా నున్నది. మిగిలిన
తములలో కొంచెముతక్కువ. పడమటి తీరమున, దక్కను
న దైవములోను, రైత్రినేటి మామూలాయది కొంచెము
మిగిలినప్రదేశములో కొంచెమెక్కువ. కదలూరుప్రాం
త మామూలినం దాన్విత కొంచెమెక్కువ మిగిలిన, ప్రదేశ
లో మామూలుగా నున్నది. ఆకాశమంతటను ఒకమోర్చ
సేగుములు గలవు. సుద్రామ ఉత్తరీయమున మూత్రము
యముల నల్లుముగా గాలవు.

సర్కారులలోను కర్నూట కమిషన్లలోను జాంబోయిలోని ప్రభుత్వ సంస్థల వారివే 1.70 నుంచి 1.05 వద్ద ముంపులవు. ఇప్పుడు టి. జ్యూలెమునాయ వాయు సంరక్షణలు వృద్ధియై తుపానులకు కొట్టుకుడించుటకు సర్కారులలో వ్యవస్థ గురియవచ్చును.

ఎస్. ఆర్. య. సావర్కర్.

నాతామరణ క (ప్ర)జ్ఞాదు.

మహాత్మనికి నాగతము

రాజం పేట

సన్మానసంఘం మేల్పూరుపట్టణాది. గొప్పపత్తన గీర్వాణులు చేయుచున్నారు. బట్టివర్తకులు, మండలకార్యదాగు సంఘము, తాలూకాకార్యదాగుసంఘమువారలు. మహాత్మునకు సన్మానపత్రములను సమర్పించెదరు.

కర్నూలు

మృగసింహాతిటిహారు మహాత్ముడను సన్మాన పత్రము
నొసంగుట కేర్పాటులు జరుగుచున్నవి. తద్వారా పరిష్కారము
జరుగును. మహాత్ముడొకరినొకరిన ముండువలెనని కొంచున్నాము.

శ్రీమత ఉన్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మగారి సంచారము

శ్రీమత లక్ష్మీబాయమ్మ, వేంకమాంబ, చట్టి నరసింహ రావు, రాజా నరసింగరావుగార్లు మున్నగువారు 21 వ తేదీని విజయనగరములో దిగిరి. వారిని ఊరేగింపుతో తీసికొని వెళ్లెరి. ఆదిహృద్ధహీందరులు భజనలు చేయుచు ముందు నడచిరి. గంట స్తంభమునద్ద పోలీసువారు నిరోధించి ఊరేగింపు కఠాకాలవీధిని పోగుపడ దనిరి. ఊరేగింపు స్వరాజ్యమేదానమున కేగెను. నరసింహారావుగారి అధ్యక్షతక్రింద గొప్పసభ జరిగినది. ఆలీహీందరులను శ్రీ శంకరాచార్యులవారిని అభినందించుచు రామమూర్తిగా వొకతీర్థానము నుపహసించిరి. అబ్దులు రహమాను, లక్ష్మీబాయమ్మ, వేంకమాంబ, రాజా నరసింగరావుగార్ల సునదించుచు గంభీరోపన్యాసముల నొసంగిరి. విడేకి బట్టలను తగులచెట్టిరి. లక్ష్మీబాయమ్మగారు స్వరాజ్యపతాకమును చేబాని కాలినడకనే విడిదికి వెళ్లెరి. మార్గమున వారికి కర్నూర నీరాజునముల నిచ్చిరి.

దత్తమండలములలో నినచర్యలు

కడపనుంపలమున అసహన యోధ్యము ప్రచార మొనరించుటకు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారు న్యాయవాది కృష్ణ త్రివేదిని తేపల్లెకొట్టి సోమయాజులుగారిని నియమించిరి. సోమయాజులుగారు ఆమంపలమున కేగిమరణివచ్చి నివేదికము నంద తేసిరి. ఆచట కఠినచర్యలు ఆ మ లు లో ను స్పృశింపఁ దిగువశిష్యము ముఖ్యముగా గమనింపబడఁగినది. ప్రభుత్వమువారికింది యద్యోగులలో శూరమానుల తగిసిందరు ఏలాటి కాద్యములలో నెట్లును చున్నారో దిగువనివేషకరియ గలదు. వారు నిరంకుశులై యున్నారు. 15 వ తేదీ సోమయాజులుగారు మెయిలు ప్రెయిసులో యింటరు స్ట్రీటులో నందలూరునుండి కడపకు వచ్చిరి. 692 వ సంవత్సరము ఆగెట్లెకు తాళము వేసెను. కడపలో తాళము తీయువనగా తీయననెను. వైదుమహుష్టరులో చెప్పగా అతడు తనవద్ద తాళము లేదనెను. సోమయాజులుగారు కిటికిగుండ దుముకకలసేవచ్చి నది. ధారాళముగా కఠినచర్యలు చేసిన అసహాయవాదులు సంసిద్ధులుగాని యిట్టి నీచతత్వత్రములు నింద్యము లని రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్యదర్శి తంతివార నంపెను.

పూనాసభ.

ఎస్. సి. కెల్కరూరుగారి ఆధ్వర్యమున జరిగినది 21 వ తేదీన
 శివాజీ మందిరావరణమున గొప్పసభ జరిగినది. ప్రభుత్వమువారి
 కరివెనర్యలు అనుమంజనము అతీసోదరులు మున్నగు నాయకు
 లభివందనీయులు. ప్రజలధికచేతుతో విదేశీబట్టలను విషమ
 రింపవలెను. స్వదేశీ బట్టలనే కట్టుకొనవలెను. అను తీర్మాన
 మను పంజాబిగా రుపపాదించిరి. గులాంతుర్, కుటుంబీను
 సాహెబులు, దేవుభటకు, నాయకుసతి, సూర్యురు సతిగ ర్జను
 వదించిరి. అతీసోదరుల సేవను కెల్కరూరుగా రెంతయు నశోందిం
 చిరి. భిలాపుకు సమస్యయందు రాజకీయమతవిషయముల మే
 శనము అవిభాజ్యముగ నున్నది. ప్రభుత్వోద్యోగులను గూర్చి
 మహాత్ముడును కాంగ్రెసువారు నిపుడేమియును నిర్ధారణ చేయ
 దలచుకొనలేదు గాని ఆప్రభుత్వోద్యోగులుగూడ నొకపక్షమైన
 నైహికాముష్మికవిధులును గూర్చి ఆలోచింపకుండ బాలరుగారి
 బాధ్యత నెత్తేశ్వరునిపట్ల వెంతవరకు ధృఢేశ్వరునిపట్ల పంత
 వరు కనివా రాలోచించుటసహజమని కెల్కరూరుగారు నోవారి.

క తిన శాసనములు.

అనుహవాసులను భిలాభువువారును చాల హాసితకుగు
ప్రచార మొనరించుచున్నను కఠినకాసములను రద్దుచేసి దేశ
ములకు పేలుకలుగునను గట్టిసమ్మతముతో అనుభుముచు చెట్టి
సంతయమును లేకుండ కఠినకాసములను తొలగింపవలె ఖం
డితముగ నూచించిరిని లేడరు పుత్రక వాసికట్టి.

ఫిజబాదురై తులసభ

పండిత మోతీలాలు స్నేహమాగారి అధ్యక్షులు కింద ఫిజ

బాపిలూ రైతులపట్ల చిరిగినది. సంయుక్తరాష్ట్రములందన్ని భాగములనుండియు 2000 మంది వచ్చిరి. రాయచెట్టి ప్రతాప ఘన అల్లుడులలో చనిపోయిన రైతుల కుటుంబములకు సానుభూతిని తెలుపుట, రైతులదౌర్జన్యమును, ప్రభుత్వమువారి కఠినచర్యలను నిరసించుట, టెక్సాస్ కంపెనీవడినవారిని ప్రశంసించుట, యువరాజునకు స్వాగతమిచ్చుకుండుట, స్పెడేశీవ్రతము వలంబించుట, త్రాగుడును పూర్తిగా మనివేయుట మున్నగుతీర్మానము లామోదించబడెను. ఆదోధ్యులెంటు బిల్లును ఆమోదించిన రైతుల చురవస్థ మరితో హెచ్చును. గాన రైతు లావట్టమున కాసింపక స్వరాజ్యముకొరకే ప్రయత్నింపవలెననుతీర్మానమూ మోదించబడెను. లక్ష్మీకు సమీపమున గునగుంజిలో గోకర్ణ నాథస్వామిగారి యువస్వామియును వినటకు రైతులసభను ఏర్పాటుచేయగా అసహాయవాదులుముందుగా నేవచ్చి స్వరాజ్యమును దేశవస్త్రబహిష్కరింపుమను బోధింపసాగిరి. పిమ్మట పండితమిత్రగారును కిష్కనుకరనదుకాట (హిందూదేశ సేవకసంఘము) గారును కొంతదూరమున నుపవస్థించిరి. అసహాయవాదుల సభలోనివారు కొంద రాసభకు వెలిరి.

ఆనాముకార్గ నెనుకాగ్యదర్శివై కేను

అనాము రాష్ట్రీయ కార్యగెసుకార్యదర్శి శాంతిభంగకర
మగు మపన్యాసమిచ్చెనని అతనికి నోటీసుపంపితి.

మా స్త్రీలబుల్బామిశ్రీ గారికి శక్తు

గంధూనులలో మిశ్రీగాను రాజ్యద్రోహమును బోధించుచు
న్నాడు అతనికి ఒక సంవత్సరము విడిఖలుదు వేసిరి.

శ్రీశంకరాచార్యులవారిని పట్టుకొనుట

కారదాసీతాధిపతి శ్రీ శంకరాచార్య
స్వామిని పట్టుకొనినను వార్త పత్రికలలో ప్రకటింపబడెను.
ఈయనపేరు వేంకటరావు లేక భారతీయవ్యతిర్థానీ. 1916 లో
కారదాసీతాధిపతి సిద్ధి పొందినవెనుక ఈ స్వామిలవారు
శంకరాచార్యస్వామి యని పేరుపెట్టుకొనిరి. (అసాసియేటెడు
ప్రెసు తంబినార)

మాపలాల విప్లవము

హిందూ దేశ సేవక సంఘసభ్యుల రాక

జి. కే. దేవధారు, ఏ. హెచ్. బార్వే, ఎస్. జి. వేణు.
గార్లు చెప్పే ప్రతి వచ్చిరి. ఇటునుండి స్థలవారును వెళ్లి అచట
తగిన ఏర్పాట్లు చేయుదురు.

22 వ తేదీ జిల్లామేజిస్ట్రేటు (పకటనము)

ఏ యే గ్రామములలో దోపిడీలు జరిగినవో ప్రభుత్వము యొక్కయు ప్రజలయొక్కయు సత్తునకు నష్టము కలిగింపబడెనో ఆయా గ్రామములలో నివసించువారివలన ఆసామ్యము గాబట్టుటకు ప్రభుత్వమువారి కధికారము కలదు. దోపిడీసాత్తును వరుల ఇచ్చినచేసినవో దొరితనమువాని కనికరించి నష్టపరిహారమును తగ్గించవచ్చునని ఆయా గ్రామములలోని మాపలాలకు తెలపబడెను. అట్లు వసూలుచేసిన మొత్తములలోనుండి ప్రజలలో నష్టపడినవారికి ముగియియున్నదను.

మాపలాల పలాయనము.

రెండు సైనికదళములు 21 వ తేదీకి మన్నార్ ప్రభుత్వమునకు చేరును. మరియున్నగు హమదుబాజీ గుంపును సేవలు పెన్నంటి పరముచుండుటచే ఆ గుంపు విశాఖకలై మైలటూరువంకకు పరిభోవుచున్నది. మన్నార్ ప్రభుత్వ పండితాదులను మధ్యకొర్రాపరంబు యొద్ద మరెక్కడ మాపలాగుంపు చేసె యున్నది. ఇంకను పోరాటము జరుగలేదు. అంగడిపురమున సుక్రమంత్ర ఏర్పడినది. కచేరీలు పాఠశాలలు మరల తెరచుచున్నారు. సేనలురాగానే సీతకోయతాంగలుగుంపు అడవులకు పోయెను. తాంపరా మున్నగు గ్రామములలోని హిందువులే రక్షణప్రయత్నములను చేసికొనుచున్నారు. రామచా నెడుంగడిగారి మంగంటుమందిరమును మాపలాలు దోచుకొన రాగా నెడుంగడిగారిమనుష్యు లెదిరించి మాపలాలను తరిమిరి. మాపలాలలో ద్వంద్వచని పోయిరి. చాలమందికి గాయములు తగిలెను. ప్రియంచుకొని పోవుటలో మాపలాలు ఏడుదడులను విరుగగా కేరి. కుతీరవతమువారి రెండు హిందూదేవాలయములను తాచుకరలో మాపలాలు పొదుచేసిరి. తానిలోని శివలింగమును గణపలింగహమును మాపలాలు తీసిపారవేసిరి. చిగ్రహములక్రింద నేమైన నగలును ధనమును దొరకు నేమో అని వారట్లుచేసిరి. బులహూజ్జు దేవాలయములో గూడ నటులే చేసిరిని వర్ణింపగాను ప్రభాకరను తంపనుగాడ్చు తెలిసితి. చీవనసేరిలో లక్ష్మణులూరు యింటిని దోచుకొని 2 వేలు తీసికొనిపోయిరి.

దోమలరావుండ చేయు టెస్టు

ఆఫ్రికా, ఆస్ట్రేలియా, అమెరికా, ఇండియా మున్నగు దేశములలో కాస్త్రువేర్లు పరిశోధనలు చేసి కొన్ని రంగుల దగ్గరకు దోమలు చేరనేచేర పని కనిపెట్టిరి.

క్రింది టెక్కులనుబట్టి యేరంగు నెంతవరకు ఆకర్షించునో తెలియగలదు.

డూదా	నూటికి	100
ఆకుపచ్చ	"	7
సన్ననినీలము	"	6
తొపు	"	5
సన్ననిపసుపుపచ్చ	"	3
ఎరుపుదాగుపు	"	1
మరిపసుపుపచ్చ	"	0

ఇంకొక సంగతినికూడ కనిపెట్టిరి. భస్మని యనిన దోమల కీప్టుము. మరీ అంత పెద్దభస్మని పనికిరాదు. గురుపెట్టినట్లు చేయు భస్మని దాని కీప్టుము. హాల్మోనియము మీద చిన్న శ్రుతి చేసిన కా గుండును. అప్పుడు దోమలన్నీ హాల్మోనియము చుట్టు చేరును. మాటలాడుచున్న వానిచుట్టు చేరినన్ని దోమలు మానుముగా నున్న వానిచుట్టు చేరవు.

సన్నని రంగులనిన దోమల కాకర్షణ వంతముగ నుండ పని కాదగునని తెలిసిరి. వసుపు పచ్చరంగు గదిలోనికి దోమలు రానేరవని కాస్త్రుజ్ఞులు కనిపెట్టిరి. కావున సేను పసుపుగుడ్డలు కట్టుకొని దోమలను ప్రాంతమునకు పోయి చూచెదను. దోమలకు వ్యతిరేకముగ నుండు రంగులను గదులకు చేయుట మంచిచే కాని కేవలము దానినిదనే యెక్కువ ఆధారపడి యుండవలయు. ఈగలకు ఇంతే.

ప్రకటన (3120)

మా వద్ద 36 హార్వీ పరుగు హారన్ను బీ ఆయిల్ ఇంజన్ అమ్మకమునకు గలదు. వలయువారు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాసినయెడల యావత్తు విషయములు తెలిపబడును. తిమ్మన వెంకటసర్వేసు అండ్ తిమ్మన శ్రీరాములు. ఏలూరు.

కుష్టురోగ నివారణ

గుణములేదని దుబావుచేయువారికి ఖరీదువాపసుచేసెదము. ఈసిద్ధాంతము సర్వావధానమున నొక ఘోషానాయి మహాత్మునిచే కనిపెట్టబడినది. ఎటువంటి కుష్టురోగమయినను ఈ ఔషధము పూర్తిగా నేవించినచో నాకనమై రక్తశుద్ధి కరీరకాంతి గలగజేయును. మేహవ్యాధులకు అంకుశము వుండిది. మేహముగల్గ కలుగుచున్నటు, పాదలు, గడ్డలు, కురు పులు, అంతటబుట్టములు, కాళ్ళుచేతులు పగులుట, యద్వరణ ములు, జీల, చిట్టపిరంగి, సవామేహము, మేహనొప్పలు, కీళ్ల నొప్పలు, పట్టు, ఇతరనుఖనంకటములు ఖండించును. పర్యాయ లేకు.

కుష్టురోగములకు 40 దినములలోను నుఖవ్యాధులకు 20 దినములలోను తిప్పక గుణము కనబడును.

45 దినములకు సరిపడు దబ్బా రు 10-0-0
25 " " " " " 5-8-0

N. B. వివరములు వ్రాసి తెలిసికొనవలెను. దారిఖర్చు లు పంపిన వచ్చి గార్గరెటుగా వ్యాధులు నివారణచేసెదము. యమ్. నుబ్బారెడ్డి, గోపాలపురం, కొత్తపేటపాస్టు, గోదావరిజిల్లా.

మలయచందనము

గనెరియూ అను నెగరోగమునకు కువారము.

పథ్యములేదు. పిడికారితో పనిలేదు. ఎలుపు, రెణుపు, పచ్చ, అపు మూడు విధముల నెగరోగమును మూడు పూటలలో మాన్పును. స్త్రీల కుసుమ వ్యాధులకు కూడ ఇది రాజ్ ఔషధము. డబ్బీ 1-కి కల 2-4-0

1 చండినీ (కులయచందనమున కనుపానము) డబ్బీ 3-0-0

1251 ఋతుశోధక ఋతుకూల మున్నగు గర్భాశయ దోషములను బో గొట్టి సంతానము నొనంగు చింతామణి. డబ్బీ 2-0-0

వీయూషము

కాఫీ, టీ, కోకోలకు బదులు. మంచినువాసన. గుణము గల ఆయుర్వేదయోగము డబ్బీ 0-12-9 గంధర్వపార్వతీ, రాయవరం, (గోదావరి.)

త్వరపడుడు. కొద్దిపేర్లుమాత్రమే గలవు.

నూటికి రూ 30 లు లాభము

The Kistna Sugar Works Ltd

ది కృష్ణాషుంగర్

వర్క్స్ (లిమిటెడ్)

మచిలీపట్టణము.

(1912 సం॥ం ఇండియన్ కంపెనీల ఆక్ట్ ననుసరించి ఇంకాకార్పొరేటు చేయబడినది.)

మూలధనము రూ 5,00,000

షేరు 1-కి రూ 50 ల చొ॥ న 10,000 ల వాటాలుగా విభజింపబడినది.

సామ్యచైన్ చే వద్దతులు

వాటా 1-కి రూ 10 ల చొ॥ న దరఖాస్తుదారువా వాటా 1-కి రు 15 లు చొ॥ న అట్లాటుమెంటు అయినచివర యున్నా, తక్కినది రెండు వాయిదాబడికింద వాయిదాకు వాటా 1-కి రూ 12-8-0 చొ॥ న యున్నా చెల్లించవలసి యున్నది.

ప్రొగ్రెస్

ఫ్యాక్టరీ కట్టడములపని ప్రారంభమై జరుగుచున్నది. యంత్రములకు అర్దగ్ధ పంపబడియున్నవి. యంత్రములు విశేం బయి నెల ఆ ప్రాంతములనుండి దిగుమతియగును. ఫ్యాక్టరీ (యంత్రాలయము) బందరులో కట్టబడుచున్నది. త్వరలోనే పూర్తిచేయబడును.

ప్రగా—పూర్తి వివరములను గోరువారు ప్రాస్పెక్టస్ వగైరాల నిమిత్తము యీ దిగువ ఆద్రుస్సుకు వ్రాసిన బడయగలరు.

ఆద్రుస్—నెం 11 రు తపాలాపెట్టె (3137) మచిలీపట్టణము.

పాశ్యపు వెంకటాచలవండితుల

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతముగు

లోకామయహార

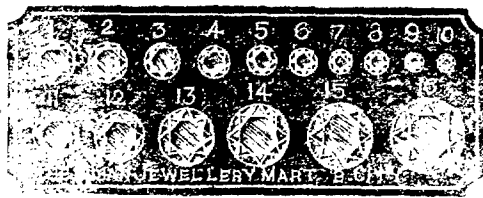
కస్తూరి మాత్రలవలె

సర్వోత్తముగుణకారిణగు దివ్యాంబులకు

తొలిటి లేదని భారతముగా చెప్పకయ్యును పిటిలో అక్షరకరమైన యే వద్దపు చేరలేదు గావున అపుడు పుట్టిన శిశువు మొదలకొని వృద్ధులవరకు ప్రతిఒక్కరైనను నుతనము తేక నేవించవచ్చును. ఈ మాత్రలు 8 నుండి 1 కరకు తాంబూలములో గాని తేక వట్టి నోటి లోగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించుచు కచ్చిక ఎడల మందము అజీర్ణము మలబద్ధము విశిష్టగుణము జ్వరము మలేరియాజ్వరము కీడు వారము, దగ్గు, కడిగేము నరముల నొప్పి లు

హీనత ఇంపు ఎంబా షేరు కలగా మున్నగు ఇంకా అనేక వ్యాధులను దగ్గరకు రానియ్యదు. బియ్యుగలిగిన వేరే ఉపయోగించిన తక్షణమే గుణ మిచ్చును. ఒకచోట మాన్యుండ సా విన గుమస్తాలు వ్యాపారస్థులు ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులు ఘోషాస్త్రీలు కూడ ఈ మాత్రలను నేవించి గుణమును వాడుచున్నారు. 250 మాత్రలు 80 సీసా 1-కి కల 0-4-0 ఒక సీసామొదలు 6 సీసాల వరకు ప్యాకెట్ 0-4-0 1 కేసా 6 సీసాలకు రెప్పించిన ప్యాకెట్లో రు 1-4-0 12 సీసాలు " " 2-11-0 25 సీసాలు " " 4-1-0

అన్ని దుకాణములందు దొరకును శ్రీ శీతారామవైద్యశాల (301-594) మైసూరు తంజి నిలాశము— నండిల్ మైసూరు.

వడ్డము బాగ వుండే యింటేవన్ కుచ్చి కంపును, చక్రపాణి పట్టకంపులు నిండా తక్కువ వెలకు దొరకును.

సరకు కొంచెముగా నున్నది. ఇంతలోనే వెల వాస్తవి చేయబోవును. కాబట్టి కలయువారు త్వరలో ఆర్డరు పంపవలయును.

నెం 1 నైజా	నండి 11 నైజా లన్నియు	కంపుల	కంపుల
2	చేరిన కంపులు కార్గరట్టు 1-కి	0-14-0	0-18-0
4	" 8 " "	1-0-0	0-18-0
"	" 8 " "	1-0-6	0-14-0
6	" 7 " "	1-2-0	0-18-0
8	" 10 " "	1-4-0	1-0-0
12	" 16 " "	0-18-0	0-18-0

ఇండియన్ జ్యువెలరీ మార్కు,

పోస్టుబాక్సు నెం 40, బెంగుళూరు సిటీ.

నమ్మకము (1842)

బంగారు, వెండిరత్నముల నగలుకు ఇతరవస్తువులును వాతను యిచ్చిన తుచ్చుకొని నైకము ఇవ్వబడును

ఉమిడి-రామయ్య శెట్టి

గురుసామి శెట్టి కంపెనీ

25, డై నాబాబ్ గరోడ్, మదరాసు.

నగలు నాణ్యముగాను భూచితోడ నరియైన ధరలకు రాయుచేసి విక్రయించుట కంచుమను రయారన తనివాటిని అంగీక్రముగా అర్ధమేరకు రయారచేసి యివ్వబడును. ఒకసారి అర్ధమ యిచ్చి నగలు రయార చేసికొన్నవారి వలన మా నమ్మకము తెలిసికొరచ్చును

ముఖ్య గవనింపు.

1920 వ సం॥రం అక్టోబరు నెంబరు

తేది నుండి అన్ని ధరలు మార్పుబడినవి.

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.,

Elphinstone Road, BOMBAY.

ఇప్పు కొంతామీ ననుసరించి మిక్కిలి నమ్మకముగాను, తప్పక గుణము నిచ్చునట్లును ఆయుర్వేద ఔషధములను తయారు చేయుచున్నాము.

హిందూ దేశమునందు విరివిజ అయిన శ్వేత వస్తు వదర్శనము అన్నిటిలో బంగారు సరికనుక బహుమతిగా నిచ్చియున్నాడు.

మై కేరణ నిలూభయవతు హాసినచో ధరలవట్టి కంచబడును.

అందూ వర్తన్యాశీరక

వర్క్సు

ఈయుర్వేద యోగవేదముల నుకూలుని

(3138) కొంతామీ నెం 12.

మోహినీ తైలము 5 తు॥ నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0 అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక మద్రాసు

DUNCAN STRATTON & Co.

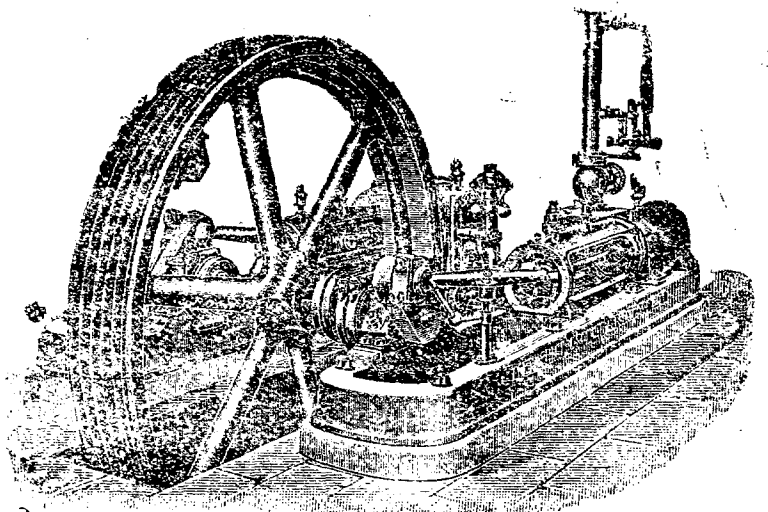
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ అండ్ కో.

(2412)

ఎంజీన్లు, మెషిన్ల ఇంజనీర్లు, 9 మెయిన్ వీది, బొంబాయి.

పొడవు 10 అడుగులు
మొదలు 21 అడుగుల వరకు
వరుస — దయాకేటరు
అ. 4. మొదలు 6 అ. 6 అం.
వరకు యుండును.
స్టీమ్ ప్రింగు (వెనుక)
80 హానులు మొదలు
160 హానుల వరకు ఉండును.

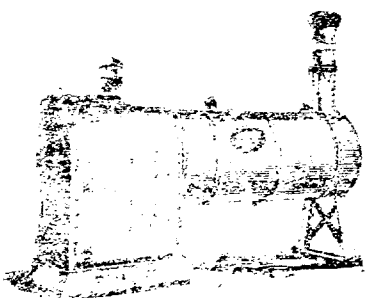

ప్రొఫెసర్ డి. కార్నెల్ బాయిల్స్.

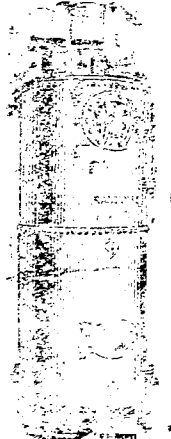

ప్రొఫెసర్ డి. లంకామెరు బాయిల్స్.
పొడవు 28 అ. మొదలు 32 అ. వరకు ఉండును.

పొడవు 6 అ. మొదలు 8 అ. 6 అం వరకు ఉండును.
మొదలు 250 హా. వరకు ఉండును.
స్టీమ్ ప్రింగు (వెనుక) 100 హా. వరకు ఉండును.

లాగో మల్టిప్లయర్ బాయిల్స్.
స్టీమ్ ప్రింగు (వెనుక) 80 హానులు మొదలు
100 హా. 110 హా. 120 హా. వరకు ఉండును.

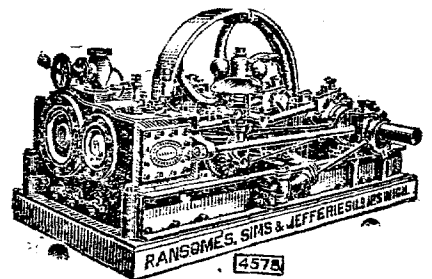
వర్టికల్ బాయిల్స్.

పొడవు 8 అ. మొదలు 10 అ. వరకు ఉండును.
మొదలు 100 హానుల వరకు ఉండును.
స్టీమ్ ప్రింగు (వెనుక) 80 హానులు మొదలు
100 హా. 110 హా. 120 హా. వరకు ఉండును.

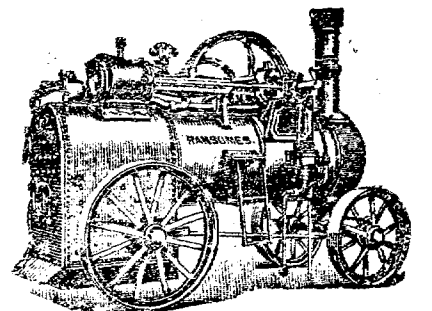
ఈ క్రింద తెలుపబడిన వాటిని
సప్లయ చేయుదుము.
దూది జిన్నింగు మెషిన్, వాటిసామానులు
దూది వెస్టింగు మెషిన్
దూది స్పిన్నింగు మెషిన్
దూది వీవింగు మెషిన్
అన్ని రకముల స్టీమ్ ఎంజీన్లు
అన్ని రకముల స్టీమ్ బాయిల్స్
కోల్ ఫైర్ ఫిర్లింగు మెషిన్
నూనె మిల్లు మెషిన్
మంచుగడ్డకేయు మెషిన్
కట్టు బియ్యముచేయు మెషిన్ వాటి సామా
అన్ని రకముల పంపింగు మెషిన్లు
శాగట్లు, ప్యూసాయ సంబంధమైన కొరముట్లు
కిరసన్ నూనె కురుడు ఆయిల్ ఎంజన్లు
ఎలక్ట్రిక్ లైటింగు (ప్లాంట్) కొరముట్లు
లేకులు కర్కూసాపు కొరముట్లు
స్టీలు షాప్టింగు, కట్టింగులు, వెల్డెస్ట్లు
కాట్ బరన్ అండ్ కాస్ట్ విరన్ ఫుల్లింగు.
వగయిరా అన్ని రకముల సామానులు.

నైట్ బ్రెనైడ్ కాంపాండు
'హిందూస్థాన్' ఎంజీనులు.

(కాన్ కుసాపు మొననుండి పోల్ తీయబడినది.)
ఇందులో సింగిల్ సిలిండరు ఇంజీనులు కూడ గలవు.

హై స్పీడు కాంపాండు ఎంజీనులు.

పోర్టబుల్ స్టీమ్ ఎంజీనులు.
సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సిలిండరు గలవి.
స్టీమ్ (వెనుక) 120 హానులు గలవి.
కాంపాండు — హై, లో (వెనుక) సిలిండరు.
స్టీమ్ (వెనుక) 150 హానులు గలవి.

వికరములకు, ధరలకు బొంబాయిలో యుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కైనను లేక

బెజవాడ (కృష్ణాజిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టోర్స్ ఇంజనీరింగు కంపెనీ ప్రొప్రైటరు గారైన
మానేజింగ్ బాధశయ్యగారి కైనను వ్రాయవలెను.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము.

దగ్గు, తైలము, వడికము, రొమ్మపడికము, తలనెప్పి, వాయువునొప్పులు,
పోట్లు, బెణుకులు, చిల్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.

'చక్కని వర్షి' సహజం రూ. 0-10-0; దబ్బా 1-5 రూ. 5-12-0. పోస్టుఖర్చులు వేలు.

అమృతాంజనం డి. పో.

109, ఫ్రెరి రోడ్డు, బొంబాయి,
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

